

№ 1-2.

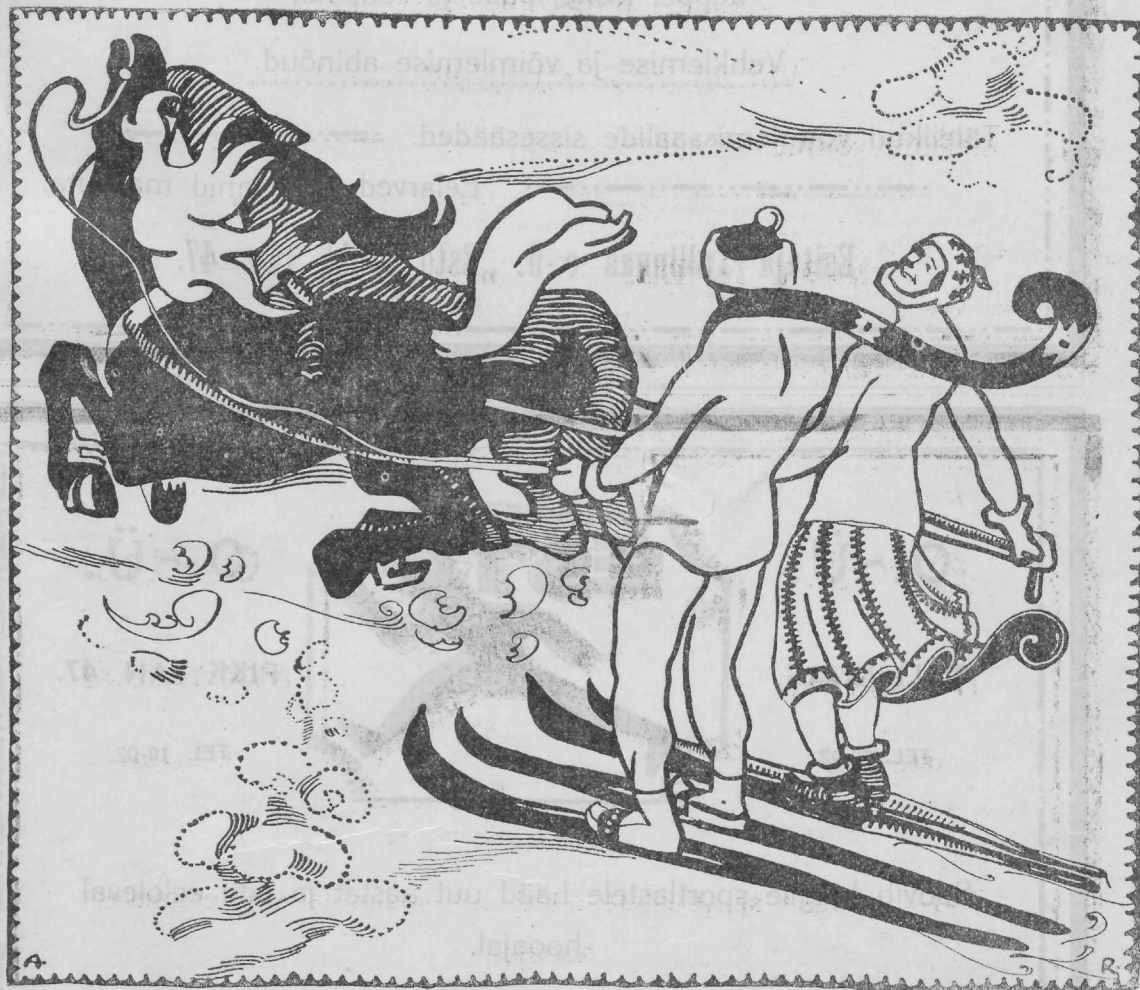
EESTI

NELJAPÄEVAL,
31. JAANUARIL 1924.

SPORDILEHT

6
MÄ
R
K

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

*Järgmine E. Spordileht ilmub Shamonii talisspordi
võistluste erinumbrina.*

HIND 50 MARKA.

A.-S. Balti spordiriistade vabrik Tartus.

Kontor: Aurulaeva tän. № 1.

Ladu: Rüütli tän. № 9.

Kõnetraat 187.

Kõnetraat 602.

Soovitab odavate hindadega hooajaks:

Üiske igas sordis ja numbris, suuski, suusasaapaid, spordikelke, suusk-kelke, hokkey jaoks: keppe, uiske, palle ja saapaid.

Vehklemise ja võimlemise abinõud.

Täieikud võimlemissaalide sissesääded.

Eelarved ja plaanid maksuta.

Esitaja Tallinnas o.-ü. „Esto“ Pikk tän. 47.

O.-Ü.

TALLINNAS,

TEL. 10-02.

O.-Ü.

PIKK TÄN. 47.

TEL 10-02.

Soovib kõigile sportlastele hääd uut aastat ja edu eeloleval hooajal.

Sportlise edu päätingimuseks on otstarbekohased ja asjatundlikult valitud spordiabinõud — mis ainult meie ladus täiuslises valikus saadaval.

EESTI SPORDILEHT

VASTUTAV TOIMETAJA HARALD TAMMER.

TOIMETUSE LIIKMED: LEOPOLD TÕNISON, WILLIAM FISKAR JA JOHANNES KAUBA.

VÄLJAANDJA EESTI SPORDI KESKLIIT.

TELLIMISHIND:

TERVE AASTA PÄÄLE 500 MK.
 1/2 " " " 275 " "
 1 KUU PÄÄLE " " " 50 " "
 ÜKSIKNUMMER 30 " "
 VÄLJAMAALE POOLE KALLIM.

TOIMETUS JA TALITUS:

TALLINN, GONSIORI TÄN. 4.
 KÕNETRAAT 700, POSTKAST 70.

EESTI SPORDILEHT

ilmub iga
 15-daks ja 30-daks kuupäevaks.

KUULUTUSTE HINNAD:

TEKSTI EES . . LHK. 6.000 MK.
 TEKSTIS . . . " 8.000 " "
 TEKSTI JÄREL. " 4.000 " "
 LEHEKÜLJE OSAD HINNATAKSE
 VASTAVALT NENDE
 SUURUSELE.

Nõ. 1/2

Neljapäeval, 31. jaanuaril 1924 a.

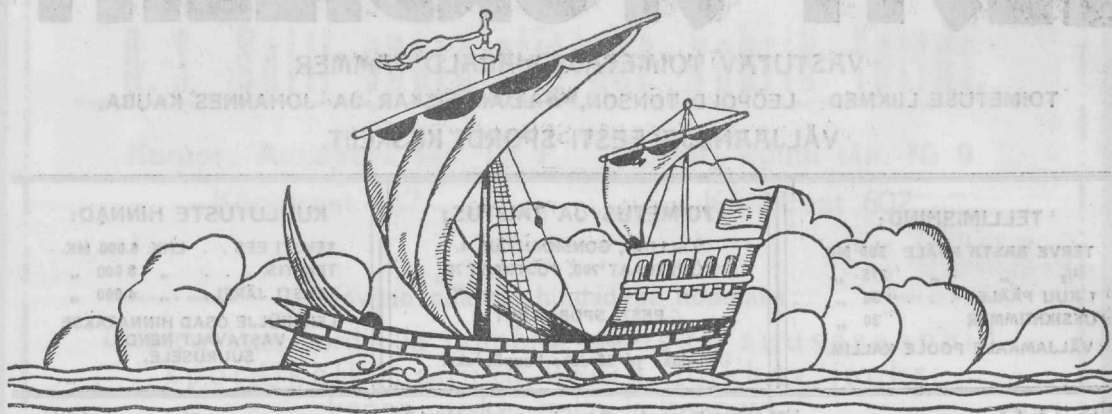
V. aastakäik.

ENSV
 Riiklik Avalik
 Raamatukogu

SP 576

Shveitsi talispordi maastik.

Olümpiaaadiaasta . . . Üle hulga jälle aasta, kus rahvad sõjakärast toibudes, andudes loovale tööle parema, kaunima tuleviku nimel tulevad ühiseid võistlusmänge pühitsema. Antverpeni olümpiaad, mis sõja värskel tallermaal esimeseks arglikuks katseks rahvaste lähenemisele spordi alal püüdis olla, jäi kahjuks liiga ühekülgses suure arvu temast suletud rahvaste tõttu — belglased, kellele sõja kannatused veel värsked olid, ei suutnud loomulikult omi hiljutisi vaenlasi omale külla kutsuda. Keskrüügid ühes oma kõrge sportlase kvaliteediga jäid mängude külmaks arvustajaks.

Arusaadavalt kannatasid mängud selle kui ka üldse kõigi sõjastvintsutatud rahvaste puuduliku ettevalmistuse tõttu täielikkuse mõttes.

Neli aastat on möödunud. Kuigi vaen rahvaste peres täielikult pole kustunud, on enamus rahvaid juba tuntavalt sõjahäädavatest kosunud ja meeleldi sõbraliste suhete loomise poolt. Olgugi et prantslastel on raske olnud oma külalisteks Pariisi neid kutsuda, kes 5 aasta eest sama linna pommitasid, on nad aumehelikult kutsud kõigile saatnud ja lepitust pakkunud. Austria, Ungari ja Tšecho-Slovaakia ja Jugoslaavia piiridesse kuuluvad tookordsed vaenulised vähemad rahvad on selle vastu võtnud ja ülesanded olümpiaadile juba teinud, kuna Saksamaa oma purustatud riigi rusudel

pessimismi ja kättemaksu haududes kutse tagasi on lükanud ja Austriatki kergemeelsuses süüdistab.

Puudub veel Venemaa, kes oma nõrga sportlase kvaliteediga ei taha oma üleolevat maski ja prestiiži kaotada, vaid paremaks peab endamisi Don-Quichotina sõjakalt kannuseid kõristada. Ülejäänud kultuurrahvad ühinevad arvatavasti kõik päiksepaistelisel kesksuve päevadel põlisvanas kultuurilma keskkohas — Pariisis ühiseks spordi aadete eest võitlevaks noorusliiduks. See on tõelik „internatsionaal“, riikerajav ja kultuureloov, mille seljataga miljonid noori seisab, ja sügavalt rahvaste hingeellu sööstub. Sest sõge oleks see, kes spordi harrastamises tänapäev ainult sääremarja harjutamist näeks.

Ka meie noorte hinges põleb lõõm pihtimuste ja pühitsuste järel uutele aadetele. On ummik ja rahva vaim viskleb uute radade otsimisvaludes iseseisvaks püsimeks. Ta kasvav mehepõlv veendub ikka enam ja enam spordi loomisvõimes, mis enne kõike tahtejõulise ja terve tõu tuleviku kultuuriväärtuste tõusmiseks rajab ja siis vastavad metafüüsilised ja eetilised distsipliinid määrab. Sport, indiviide ja rahvaid kujundav ja üksteisele lähendav, ei ole mitte meie unelm, vaid rahvusvahelist spordiliikumist kandev aade, mis vaeva ja kulu väärrib prantsuse rahval kaheksandat olümpiaadi kokku kutsuda.

Sportline areng ja perspektiivid.*)

Dr. Herman Jürgenson.

Ühe aastale eluvõimsalt vastuastudes, tärkab tahtmata soov sportlise arengu juures pisut peatama jääda, uusi tähiseid ülesseada, uusi perspektiivisid sportlises loomingu ennustada. Alljärgnevad read oleksidki sellena väikseks katseks.

Kõige päält küsime, kas spordiliikumine meil Eestis kasvab ehk läheb tagasi? Et siin ainult eduga, spordi võidukäiguga tegemist võib olla, on päevaselge, kuipalju aga meil sport kultuur-nähtuseks saanud, kui palju meil sport-ilmavaade arenend viimastel aastatel, selle pääle vastata on juba raskem. Kuid siiski võiks mõndagi peaaegu aksioomiks võtta, nimelt, väiksel maal, nagu Eesti, kus niipalju suursportlasi üleilmilise nimega, peavad ka sport-kultuurilised mõisted relatiivselt enam-vähem omale pinda leidnud olema sportlaste peres, meie mõisted spordist, kui kunstist, hingeelulisest, paremuse poole estetismi jne. näol püüdvast nähtusest küllalt väärilised olema, nimetamiseks küllalt küpsed olema.

Nüüd lähme siis edasi ning puudutame küsimust spordi sisu kohta, selle mõtet: Sport spordi pärast, sport mängu pärast, sport töö pärast — sarnaseid arvamisi kuuleme spordi kohta avaldatavat. Esimesed kaks (sport spordi pärast ja sport mängu pärast) rõhutavad individuaalset sporti, viimane sport töö pärast ühiskondlist sporti, — nende ilmavaadete pärast ongi käimas võitlus, arenemas sportline loomingu, tähised, avanemas perspektiivid ning väljavaated. „Der Mensch ist nur da ganz Mensch, wo er spielt“, arvab Fr. Schilleriga ka nende nende ridade kirjutaja üelda võivat spordi kohta ning näeb sportlises loomingu kõrgemat vormi edaspidi väljaarenevat sport-mängus, mängus, ilma mehaaniliselt fikseeritud rekordideta, sport-mängus, iseeneses selle kunstis. Sama, kui võimatu on iludusmõistele nende ridade kirjutajal alamäär ja ülemäär ülesleida, ei tohiks ka sport-mäng oma edaspidises arenemises niipalju numbri küljes kinni olla, kui vaba viimasest olema ning tuleks rohkem sportida mängu pärast, mitte spordi enese pärast, selle välise vormi pärast eriti just.

Lähme edasi ja vaatame nüüd meest ja naist spordis (võrdle minu töö „Eesti Spordilehes“ nr. 13, 1923). Naised pea-

vad tahes-tahtmata, arvan siinkohal, edaspidi vastavalt oma biopsüühilisele struktuurile oma spordi looma. Naise hingeelule vastav religioon, traditsioonid ning armastus, estetism, veetlevus jne. peavad omale spordis uuema tee rajama, kus rohkem värve, paindlikkust, ilu vorme, kui tänapäev me seda nende spordis näeme, kus naine võib elada rohkem omas rikkas emotsioonidest mina-elus ning valmida, areneda, et mitte võita, küll võidetud aga saada! Sääli, kus mehe hing end kõita võib rekordiga, numbriga, mida kõik võivad näha, saavad kuulda, ei tohi naine niisugusena mitte ses suhtes edasi areneda, kui ta soovib naisena veel imponeerida, siin kohasem on juba ses mõttes ilus mäng, mäng ning veel kord mäng (ka igapäevased tähelepanekud naiste kohta näitavad, et naine niisugusena vähe huvi tunneb numbrist, rekordist ehk sellesarnasest). Nii-samuti, kui naine ja mees on ka puht antropoloogiliselt kaks erinevat üksust, mille hingeline ja kehaline struktuur lahkuminevad, üht-teist täiendavad, samuti peavad mees- ja naissport edaspidi ühte-teist täiendama, mees-spordis vormid, nais-spordis värvid prevaleerima, end esile tooma nii oma kunstis, spordis, kui ka väljendustes, teos.

Vaatame nüüd sporti ja professiooni. On arusaadav, et sport sarnasena ka mitmesugust ametit pidavate inimestele mitmesuguseks peab välja kujunema. Nii võiks arvata, et tugevamat, raskemat tööd tegijatele raskesport rohkem meeldib (ka isiku konstitutsioon ise etendab siin suurt osa) kergemat tööd tegijatele rohkem kergesport jne., jne., jne. meeldib, — sport mitmesuguseid radu peab sammuma vastavalt kliimatilistele, geograafilistele jne. oludele ka.

Võtame nüüd sporti arenemisaastate seisukohast, On arusaadav, et noor inimene, laps sama sporti ei või ajada, kui vana inimene, täisealine, et siin mitsesuguseid väljapääseteid tuleb otsida, mitmesuguseid sihtjooi ülesseada. Tahes ehk tahtmata peab siin konstateerima fakti, et mitmesuguste süsteemidega õigetihti sedapuhku arenevat inimest niisugusena täiesti ignoreeritakse, kahju vahest rohkem tehakse,

*) Toimetuse seisukohad on mõnes käsitatud küsimuses erinevad autori omadest.

kui häd, rumalalt abi kasvavale inim-tai-mele väga tihti just päale surutakse. Mis aga ütlemata ei tohi jätta, on see, et olude sunnil ka teatava süsteemi läbiviimine näituseks koolis jne. on praktiliselt tähtis, kus tuberkuloos jne. inimest kergesti hauda võivad viia, ehk küll isikut spordi seisukohast niisugusena siin mitmeti terroriseeritakse, vaitaalsuühiliselt küllalt hästi ei toimetata, viimast tähele ei panda.

Edasi, võtame nüüd sporti ja rahvust, sporti ja inimkonda. Siin olgu meil öeldud kõigepäält, et iga sport-rahva sport tema rahva massi, rahvuse kultuur-ilmavaateli-seks refraktsioon-pegliks on, rahva mõtlemis-index'i tema sportlaste järele mitmeti võiks hinnata. Sest tõepoolest, mis on sport, kes loovad sportlase? — eks ikka mitte keegi muu, kui tema isik (päritud omadused jne.) ja ümbrus eriti, ühiskond, milles ta liigub, seega on sport võitnud omale kultuur-ühiskondlise tähtsuse.

Nüüd peatame pisut spordi praktilise tähtsuse (võiks ka kahjust rääkida) juures, millest muidu ka küllalt räägitud, kuid millest siiski täiesti mööda ei saa minna, ehk küll see vahest vähem juba sportlasi huvitab. Mis oleks spordi mõte (sport spordi pärast — H. Tammeri ja enama jao sportlaste seisukohast) sellest rääkisime juba ennem, huvituseta ei oleks vahest ka muu seas see, millega Eesti Spordi Kesklidu resolutsioonis järgmist loeme: „Seisukoht spordi, kui ainuüksi kehalise kasvatuses kohta“, räägitakse sääli, „ei ole õiglane. Sport on üleelatud murrangutest võrsunud hingeline ja impulsiivne enesekaitse tunge avaldus, mis inimest tahtjõu kasvatamise ja kontsentratsiooni, kui ka kehalise tervendamise läbi püüab hoida haig-

lastese äärmustesse langemast ja uue tervema tõu ja kultuuri poole sihib“. Sport on, nagu sellest näha, eesrinnas just hingeliseks väljendusvormiks, on sisu, mitte koor, mo-naad ennem, kui aatom, substants oma atribuutidega. Ehk küll ka ülalmainitud resolutsioonis mainitakse ka spordi praktilikkust päale spordi iseenese, kui niisuguse, kui kunsti, mis ääretu ning piirdumatu, tuleb spordis näha ikkagi tänapäev, sportlaste seisukohalt väljamineks, eesrinnas sporti niisugusena, siis selle kasulikkust juba.

Missugust kasu võib veel olla spordist? Kõige päält arstina nimetan tervislist külge, mis tuberkuloosi eest hoida võib, sugulisi perversioone autoerotiseerida (H. Ellis), alkoholi lõbust ja mülgastest eemale tõmata. Sporti võiks edasi sõjaväeliseist seisukohast hinnata, — me võiksime rääkida nii sõjaväeliseist (Sparta), eetiliseist (Ateena), dieetiliseist ning esteetiliseist spordist ses suhtes, nagu see vanas Kreekas oli olemas.

Edasi, me võiksime lõpuks sporti sotsiaoloogiliseist seisukohast hinnata, rühm-sporti nii üldela soovitada, n. n. „otsekohese“ spordi asemel „kaudset“ sporti levitada, mis õige moodne näib olevat mõnel pool, kuid mis meid väga kõrvale viiks.

Kokkuvõttes, mida näeme siis spordis erilist? Vastus: on märgata differentseerumist, sport-ilmavaateliiste küsimuste ülevõtmist, kultuur-spordi aatete, arengu tärkamist, edenemist. Mida soovime aga meie seda puhku? Vastus: edu ning ainult edu, uskudes spordisse ja Nietsche sõnadesse: „Es ist mehr Vernunft in deinem Leibe, als in deiner besten Weisheit . . .“ Olgu sportlase arengu perspektiivid kõige selgemad, ilusamad ning veetlevamad eeltulevaks aastaks!

Suusatamise esteetika.

H. Stifteggeri järele.

Pole kahtlust: suusataja, kes oma suusalaudu õlal või kaenla all lohistades talutab, pakub linna kivimüüride vahel, lumetul, asfaldi nõgise pudruga kaetud tänaval disharmoonilist stiilivastast nähtust. Ta on ka sellega harjunud, et joomingult kojutaaruvate väikekodanlaste, uulitsapoiste ja trammijuhtide pilkavaid hirvitusi ja sapi-

seid märkusi alla neelata. Seda kõigi kirjelduste, piltide ja kinofilmide kujutuste päale vaatamata, suusaspordi kaunidusest ja kasust. Näib et õige vähe olud on muutunud 1889. aastast saadik, mil inglane William A. Baillie esmakordselt suusad Tirooli töi ja neid tolliametis „mööblitükkidena“ tolliti.

Suusahüpe mägestikus, loomulikult aluselt.

Väljaspool linna, lumelagendikul, kus suusakandja suusatajaks muutub, pöördub lehekülg. Siin on jalakäia, tallates auke säravasse lumekoorukesse ja puperdades edasi, tõustes ja vajudes, stiilivastane nähtus. Tema liigutused on siin, omagu ta kui tahes kaunit kõnnakut tänaval ja elegantsust tantsusaalis, kohmetud, puised ja vaevased. Suusataja on selle maastiku valitseja. Kõigepäält väliselt, praktiliselt võetuna. Mängledes võib ta lumest tingitud raskused. Ses mõttes on suusad laialdase eluõiguse võitnud paljudes mägismaades igapäevase tarvidusena, isegi väikesed mudilased sõidavad kooli suuskadel. Kuid see ei ole iiski suusataja suurim õnn, et ta suuskadel sarnastesse paikadesse pääseb, mis varemalt talvisel ajal elanikkudele ligipääsmatud olid. See ainult ei suudaks suusataja lugupidamist suuskade vastu seletada. Tähtsam on, et talvise maastiku omapära ja kaunidus siin vahenditult suusatajas mõjule pääsevad ja tema üheks looduse orgaaniliseks ja harmooniliseks osaks liidavad. Siin algab suusatamise esteetika.

Lund on luulekeeles „suureks surnurüüks“ nimetatud, millesse loodus korduvalt vaibub. Seda klisheed on tuhanded luuletajad ja följetonistid ilma pikemata tarvitanud. Vast viimaste aastakümnete

naturalistidele on õnnestanud selle „surnurüü“ ilu elusooit üles leida. Lumi ei ole ainult kõigile objektidele sama värvi annud, vaid ka nende vorme lihtsustanud ja sulatanud. Ta on terve hulga väikest kribukrabu, nagu, kiva, kände, vähemaid põõsaid, künkaid ja muid ebatasasusi katnud ja silitanud. Kirju suvise maastiku asemel on nüüd kõikjal ühtlane mahe toon, mis silmadega kaugemale, kõrgemale sunnib haarama ja erilise selgusega maastiku jooni, vorme esile heidab. Nende suurte pehmete joonte rahule ja tasapindade puhtusele ehitatud maastik mõjub ülendavalt iga hinge pääle, kes sellesse süveneb.

Loodusega kooskõlastab ka suusataja oma sammu. Ta hoidub seda vaikust ja õrnust rüvetamast järskude, nurgeliste liigutuste ja rähkleva ronimisega mäekülgi mööda. Ta liugleb kaugele tasaste käänakutega mäe mööda üles, mis mitte ainult ei ole tingitud jõuhoiust vaid ka esteetilisest tundest. Allalaskel loob suusataja sulava jälje, mis täielises kooskõlas mäe vormiga. Sale, kerge suusalaudade kaksikjoon on ju vähem suusatajast kui mäest enesest tingitud, mille kallakuid ta loomult järel joonistab. Kui kaunit sõidutee mäekülge mööda sinakatest varjudest valatud orgu jookseb, üksikutel päiksepaistel küngastel hüpleb ja seisakuks teh-

tud käänakul suitsupilvena virvendab! Kuid mitte ainult suusatee jälgimine ei paku esteetiliselt naudingut, enam pakub seda veel suusataja ise. Ka ta liigutused seisavad harmoonilises kooskõlas looduse suursuguse ja rahuga. Veidi kummardunud seisakus kiirelt lennates, võib teda eemalt enam linnuks kui inimeseks pidada. Kõik

millest jalgrattamees jutustab, automobilitil isesuguseks kiirusmõnuks ja lenduril kireks muutub. Oma puhtamail kujul väljendub see mõnu aga suusatajal. Ta ei tarvita mingit masinat, mis ülipingutusele sunniks. Ta maitseb seda üksinda looduses, ei ole sellega seotud päältwaatajatega. On ekslik mõelda, et suusataja ainult sel-

Shveitsi talispordi maastik.

ta liigutused on jõurikkad, mõõdetud, teadlikud, vabad ja on seeläbi ilusad. Jga „poos“ häbistab siin ise ennast.

Puhkuse, tardumuse mõnu on üldtuttav. Seda tunneme lebedes suvel päiksepaistelisel nirmel või samblas metsavilus. Samuti on tuttav liikumise rõõm, mille primitiivsemat vormi juba rändaja tunneb,

leks armastab omi suuski, et need teda kaunisse talveloodusse viivad, nagu ekslik on arvata, et alpideronija selleks mööda hädadohtlikku kaljuseina ronib, et ülevalt kaugemale näha. Mõlemad, nii ronimine kui ka suusatamine on ise-eesmärgid, mitte abinõud millegi muu sihi kättesaamiseks.

Suusaspordist mägedel ja madalmaal.

A. Kalamees.

Kui vaatleme suusaspordi, kui sarnast mägedel ja madalmaal, siis on need kaks isesugust põhimõtet jälgivat ala. Nad erinevad täiesti oma täidesaatmise poolest. Vaatleme nende ühiseid ja lahknevaid põhimõtteid.

Teatavasti on suusaspordist kui elupraktiline tarvidus kõige enne põhjamaail tarvitusele

tulnud. Ta on olnud sääl enim ja on ka praegu kui liikumise abinõu üle paksu lume, kust jalgsi võimata läbi pääseda. Viimasel ajal on ta kujunenud kultuurrahvaste juures kunstiliseks naudinguks, sportliseks ideeks. Siin nihkub elu-praktiline tarvidus tahaplaanile ja esile tuleb sportiline põhimõte.

Mõlemil suusatamismoodustel on liikumisabinõudeks suusad, madalmaa jooksu jaoks pikad, kitsad, mägede sõiduks lühikesed ja laiemad, nõndanimetatud Telemargi suusad. Telemargid on külgede päält õõnsad, mis võimaldab kiiret külgede poole keeramist sõidu ajal. Ilma keeramise võimaluseta on mägedes võimata suuskadel liikuda, sest äkilistel nõlvakutel peab olema võimalus ennast sinna-tänna keerata, et mitte mingisugusesse hädaohtrikku seisukorda sattuda, milliseid mägedes alati ette juhtub. Peab osav sõitja olema, et ennast äkilistel nõlvakutel hoida ehk jälle mitte suure hooga vastu puud lennata, kus ennast ehk suuski puruks sõita võib. Selleks peab oskama mägede suusatamistehnikat, et kõigist mägede raskust üle saada.

Madalmaal pole suusatajal muud teha, kui suuski, nii ütelda, enese järel vedada ehk ennast keppide abil edasi lükata. Siin on alati tarvis, kui nii ütlesime, toorest jõudu, mis jooksu tehnikaga kiireks edasi liikumisabinõuks ühineb. Mägedes aga vaheldub see võimalus: siin tuleb juure mäest allaliiglemine, mis seotud suure nautinguga. Siin peab sõitja enese, oma närvide üle valitsema, peab oma sõiduosavust appi võtma, et kriitilistest momentidest välja pääseda. Madalmaa sõidus on suusatajal kerged suusasaapad, suuskadel ainult üks nukirihm — ja see on kõik, mis madalmaa sõiduks tarvis on. Sellevastu on aga mägede sõidu tarbenõud palju keerulisemad: rasked paksu taldadega saapad, suuskade küljes raudsed „suuskõrvad“ millede külge tugevad rihmad kiinduvad, mis omakorda saabaste külge kinnitakse. Rihmad käivad nallidega tugevasti saabaste külge, mille tõttu suusad jalaga ühe terviku sünnitavad, mis mägede suusutamisel esimese järgu tähtsusega. Logiseb siin suusk saapa küljes, on võimata mägedes midagi teha, kuna aga

madalmaa suusutamises suusk saapa küljes enam-vähem lahtine on. Mägede suusad peavad sõitjal nii tugevasti saapa küljes istuma, et nad iga väiksema liigutuse juures sõna kuulavad. Ainult sel teel on mägedes liikumine võimalik ja kindlustatud.

Vaatleme nüüd jooksu tehnilisi külgi, iseäranis mägede suusutamises. Nagu öeldud, on madalmaa jooksus tarvis ainult suuski edasi lükata, kusjuures mitmesuguseid jookstustile tarvitakse. Mägede suusutamises on aga asi palju keerulisem. Siin esineb kaks printsiipi: mägedele üles ja allaliikumine. Mäe otsa ei saa otsekohe üles minna, sest suusad libisevad tagasi, sellepärast peab minema: 1) põiki, 2) risti,

kus suusad risti mägede seisavad, 3) otsekohe üles, kuid jalad harki, kusjuures suuskade sisemised servad lund kratsivad, suusa ninad laiaili, tagumised otsad koos. Sel moel saab mäest küll üles, kuid allatulemisega on pahem lugu, sest ei võiju äkilisest mäest otsekohe hiigla hooga alla tulla, võib ennast surnuks sõita. Siin tuleb appi mägede suusatamistehnika.

Mäest allatulemise kunst seisab selles, et pööratakse ennast suuskadel põiki mägede, mille tõttu hoog väheneb ja koguni üsna äkitselt seisma saab jätta. Siin tarvitakse kolme liiki võtteid: 1) kaarsõitu, 2) telemargikaart ja 3) kristiaaniat. Igaüks erineb tuntavalt teisest. Kaar ja telemargikaar seisavad selles, et sõitja tüürib ennast mäest alla tulles vastu mägede, parema ehk vasaku suusaga kaart tehes. Teeb sõitja parema suusaga kaare, siis sõidab ta vasakule ja ümberpöördukt. Kristiaania võtte juures rebib sõitja suusad enese alt enam-vähem äkitselt põiki mägede, kus juures äkiline seismajääk täiesti võimalik. Kristiaania võtte on kõige parem abinõu äkiliseks seismajäämiseks.

Need on pääpõhimõtted mägede suusatamistehnikas. Nende juures tuleb ka variatsioone ette, kuid üksikasju siin kirjel-

Noor suusataja.

dada on ülearune, sest, kes mägede suusatamistehnikat praktiliselt ei tunne, ei saa kõige paremast seletusest aru, enne kui ta ise praktiliselt neid võtteid katsunud pole.

Mägedes liikumine talvel, kus kõik paksu lumega kaetud, kus kuused suurte lumetortide all lakkavad, kus maastikud sõitja silmi ees vahelduvad, on tõesti kunstiline nauding, on sisemine läbielamine, on vägevate loodusjõudude tundmaõppimine. Ilus on talvel mägedes, sump-

Kool & Mäng

Tallinn, Vana Posti t. 2
Kõnetraat: 16—56, 21—78

Mänguasjad, Koolitarbed,
Süstad ja tõukekelgud.

sida põlveni paksus lumel, vahel teha paar „saltot“, kui pikali pehmesse lumme juhtud kukkuma, kusjuures suusad kui tuuleveski haared õhku limpsivad. Ilus on see mägede vaikus, üksildus, kus su leelutamine kümnekordselt mägedest vastu kõlab. Mõnus on vuhistada tuule kiirusel läbi paksu lume allamäge, kus sa lumepilve üles paiskad ja ise sisse ära kaod.

Mägede suusatamine arendab inimest osavaks, julgeks, arendab tema sisemisi orgaane. Ta on ühtlasi lõbus sport, kus vahel kõhukrampideni naerda saab. Tuleb sarnaseid koomilisi poose kukkumise juures ette, et naerad pisareteni. Et noored suuski, värsket õhku, lund armastama hakkaks, peab neid juba varasest east välja viima ja suusad jalga andma.

Mägede elanikkel on suusasport praktiline tarvidus. Siin minnakse metsa hagu tooma suuskadel, käiakse naabrite pool suuskadel, lapsed käivad koolis suuskadel. Juba 6—7 aastane jõmpsikas on mägedes osav suusameister, hüppab isegi 10 meetri kaugusele hange otsast alla.

Ka Eestis on võimalusi mägede suusasportiks. Selleks on kohased iseäranis Võru ümbrus, Tartu-Elva ümbrus ja veel muud kohad. Selleks peab aga olema vastav sissesääd, Telemargi suusad jne.

Ka oleks aeg Eestis mägedes suusasportil areneda.

Suuremad võimalused selleks on Norra, Rootsi, Saksamaa, Helveetsia, Austria mägedes. Seepärast on ka arusaadav, et suuremad suusakuulsused neist maist pärit on. Kuid ka Eestis peab madalmaa suusatamise kõrval mägede suusatamist aren-

Keha ja vaim.

Üks vanem Saksa karrikatuur.

dama hakkama, mis iseäranis palju huvi toob kasvavale noorele. Ühtlasi on üldse suusasport kasvavale organismile suure füsioloogilise tähtsusega. Sellepärast käed külge, kes mägede suusatamisega vähegi tuttavad. Mägede suusasport on vahelduseks enam ühetaolisele madalmaa sõidule ja vaheldus noorsoole tema sportlises tegevuses on esimesejärgu tähtsusega.

Sileesias, Reinerzi linnas
suusasportil 30. XII. 23.

1923. aasta maavõistlused.

Üldse Euroopa riigid 100 maavõistlust pidanud. Rootsi maavõistlustega arvulises ülekaalus. Inglismaa, Holland ja Tsheho-Slovakia võitmatud.

Eesti üheksandal kohal võitude poolest.

Austria.		Itaalia.		Ungari vastu	1: 2
Soome vastu	2: 1	Tsheho-Slovakia vastu	1: 5	Austria "	4: 2
Ungari "	1: 0	Saksamaa "	3: 1		20: 20
Ungari "	0: 2	Ungari "	0: 0		
Itaalia "	0: 0	Austria "	0: 0		
Rootsi "	2: 4				
Shveitsi "	0: 2				
	5: 9				
		Leedu			
		Eesti vastu	0: 5		
				Rumeenia.	
				Poola vastu	1: 1
				Türgi "	2: 2
					3: 3
Belgia.		Luksemburg.		Saksamaa.	
Inglismaa vastu	1: 6	Prantsusmaa vastu	2: 3	Soome vastu	1: 2
Inglismaa "	0: 3			Hollandi "	0: 0
Inglismaa "	2: 2	Läti.		Itaalia "	1: 3
Prantsusmaa "	4: 1	Eesti vastu	1: 1	Norra "	1: 0
Hollandi "	1: 1			Rootsi "	1: 2
Hispaania "	1: 0			Shveitsi "	2: 1
	9: 13				6: 8
		Lõuna-Slaavi.			
		Poola vastu	2: 1		
		Tsheho-Slovakia	4: 4		
			6: 5	Shveits.	
				Daani vastu	2: 3
Daani.		Norra.		Prantsusmaa vastu	2: 2
Norra vastu	2: 1	Daani vastu	1: 2	Hollandi vastu	1: 4
Shveitsi "	3: 2	Prantsusmaa	2: 0	Norra "	2: 2
Rootsi "	3: 1	Shveitsi "	2: 2	Saksamaa "	1: 2
Tsheho-Slovakia	0: 2	Rootsi "	2: 3	Ungari "	1: 6
	8: 6	Saksamaa "	0: 1	Austria "	2: 0
					11: 19
Eesti.		Poola.		Soome.	
Soome vastu	2: 1	Eesti vastu	4: 1	Eesti vastu	1: 2
Poola "	1: 4	Soome "	3: 5	Poola "	5: 3
Läti "	1: 1	Lõuna-Slaavi	1: 2	Rootsi "	4: 5
Leedu "	5: 0	Rumeenia	1: 1	Saksamaa vastu	2: 1
Venemaa "	2: 4	Rootsi "	2: 2	Ungari vastu	1: 3
	11: 10			Austria "	1: 2
					14: 16
Hispaania.		Portugaal.		Tsheho-Slovakia.	
Belgia vastu	1: 1	Hispaania vastu	0: 3	Daani vastu	2: 0
Prantsusmaa	3: 0			Itaalia "	5: 1
Portugaali	3: 0			Lõuna-Slaavi vastu	4: 2
	7: 1				11: 2
		Prantsusmaa			
		Belgia vastu	1: 4		
		Inglismaa "	1: 4	Türgi.	
		Hollandi "	1: 8	Rumeenia vastu	2: 2
		Luksemburgi	3: 2		
		Norra "	0: 2		
		Shveitsi "	2: 2		
		Hispaania "	0: 3		
			8: 25		
				Ungari.	
		Rootsi.		Soome vastu	3: 1
		Daani vastu	1: 3	Itaalia "	0: 0
		Inglismaa "	2: 4	Shveitsi "	6: 1
		Soome "	5: 4	Rootsi "	2: 1
		Norra "	3: 2	Austria "	0: 1
		Poola "	2: 2	Austria "	2: 0
		Saksamaa "	2: 1		
				Venemaa.	
				Eesti vastu	4: 2

Üldkokkuvõte.

	mängitud	võidetud	pooleli	kaotatud	väravad		mängitud	võidetud	pooleli	kaotatud	väravad
Inglismaa	5	4	1	0	19:16	Vene	1	1	0	0	4: 2
Ungari	6	4	1	1	13: 4	Itaalia	4	1	2	1	4: 6
Rootsi	8	4	1	3	20:20	Lõuna-Slaavi	2	1	1	0	6: 5
Daani	4	3	0	1	8: 6	Norra	5	1	1	3	7: 8
Holland	4	2	2	0	13: 3	Shveits	7	1	2	4	11:19
Poola	5	2	2	1	11:11	Prantsusmaa	7	1	1	5	8:25
Belgia	6	2	2	2	9:13	Soome	6	1	0	5	14:16
Tsh.-Slovakia	3	2	1	0	11: 2	Rumeenia	2	0	2	0	3: 3
Eesti	5	2	1	2	11:10	Türgi	1	0	1	0	2: 2
Saksamaa	6	2	1	3	6: 8	Läti	1	0	1	0	1: 1
Austria	6	2	1	3	5: 9	Luksemburg	1	0	0	1	2: 3
Hispaania	3	2	0	1	7: 1	Portugaal	1	0	0	1	0: 3
						Leedu	1	0	0	1	0: 5
							100	38	24	38	195:201

Maadlusest ja Eesti maadlejatest.

Robert Oksa.

Maadlusport on üks raskematest ja mitmekülgsematest spordialadest. Ta rakendab kogu keha muskulatuuri töösse ja arendab seda. Kahe vastase maadlus seisab ses, et üks püüab teise nõrka kohta leida ja seda leides, selle läbi võitu saada. Selleks vajab maadlus aastaid kestvat kõva ja teadlikku harjutust enne kui tarviliselt arenenud muskulatuur, maadlusoskus, vastupidavus, kiirus ja harjumus omandatakse, mille läbi maadleja tagajärjekalt võib võistlusmatil esineda, kus ühest kümendikust sekundist kõik ripub.

Praegusel ajal on maadlejal nagu teistelgi sportlastel teatud määral kergem enast valmistada võistluste vastu, leiduva erisportlase kirjanduse ja treenerite juhatusel. Varem tuli maadlejal enesel igasuguseid katseid teha juhtnööride leidmiseks edaspidiseks arenemiseks, mis palju aega viitis ja maadlejat edukaks arenemiseks takistaski. Nüüd võivad treenerid kohe alguses maadleja vigu parandada ja õigeid näpunäiteid anda.

Viimasel ajal on Eesti maadlus läinud suurte sammudega edasi. Kui vast aasta tagasi jälgisin esmakordselt Eesti maadlusvõistlust, imestasin meeste üllatavat võttekehvust. Oli teadagi üks ja teine hää maadleja, kuid üldine tasapind oli allakeskmine. Viimased maadlusvõistlused, mida vähe enne Jõulu siin jälgisin, olid juba sootuks teist laadi, neid võis hinnata juba keskmisele rahvusvahelisele tasapinnale.

Tänavu seisab kõigil ilma rahvastel ees võistlus Pariisis sportlase paremuse pärast.

Eesti saadab sinna muidugi ka omi paremaid poegi. Pariisi võistlused tulevad tugevuse poolest esimesejärgulised, sest kõik maad valmistavad erilise hoolega omi võistlejaid ette. Auhinna võitmiseks maadluses tuleb kõrgeandeline ja arenenud mees olla, ja küsimus kerkib esile, kas omab Eesti praegu üldse maadlejaid, kes mingis kaalus kolme esimese hulka võiksid kuuluda. Vastata tuleb: konkurents on ülikõva, kuid võiduvõimalused ei ole ka võimatud. Maadlejad on kõik noored, nii vanuse kui ka harjutusaastate poolest, maadlustehnikas on veel puudusi ja mis kõige tähtsam, nad on liiga vähe võistelnud suurtel võistlustel ja omavad vähe kogemusi tagajärjekaks esinemiseks nendel. Kuid veel on aega edenemiseks. Liidu poolt praegu korraldatavad ühised harjutusõhtud käsitavad kõiki modern maadlustehnikasse kuuluvaid aineid, ja hoolsal edasipüüdmisel pole tarvis imestada, kui Eesti maadlejate nimed sattuvad võitjate nimestikku.

Peatume nüüd üksikute maadlejate arvestusel. Alates kärbeskaaluga, puutume kõigepäält kokku Eesti arenuma ja kogenuma maadlejaga — Pütsepaga. Tema peaks olümpiaadil võitma selle kaalu. Vastlased on küll tugevad, mitmest maast vanad kuulsused, kuid Pütsep olles omas paremas vormis, kuulub nendest kõigist ettepoole. Tema võitu loodan kõige enam, ja soovitan talle juba aegsasti korraliku ja kõva harjutusega alata. Temale kaaslaseks võib pidada Koolmanni, kes küllalt vahva, kuid tehnika poolest veel konarlik.

Lisaks puudub võistluskogemus ja see avaldub üleliigses ärritumises. Korrapärane treening suudab igatahes seda kõrvaldada ja teeb ta kõvaks pähklikis väljamaalastele pureda. Edukamad on veel Kurvits, Volrat ja teised. Tulevik näitab, kes neist saab Pütsepale sobivaks seltsimeheks.

Sulgkaal. Parem mees Väli. Ta on Pütsepa järel parem tehnikamees Eestis. On viimasel ajal palju edenenud ja töötab maadlejale kohaste omaduste tõttu kõrge klassi areneda. Võib juhtuda, et temagi hoolsal püüdmisel pääseb võitjate hulka. Tema järgmine on Eigi, kes küll maadlejana ei ole veel kuigi kaugele arenenud. Lubav mees on Käpp, kes viimasel ajal on suuresti edenenud. Lahjutamist tal sellesse kaalu pääsemiseks on küllalt, kuid kõva treeninguga on see võimalik.

kõrgust ei võimalda. Ternestin maadleb tehnikaga, mille silumiseks kulub veel aastaid.

Keskkaal. Parem mees Steinberg. See on mees, kellel lootusi võiks olla auhinna võitmiseks, kui ta algaks hoolsa mini ja korralikumalt harjutama, mitmekülgsele päale seejuures rõhku pannes. Praegu on ta maadlus liiga ühekülgne. Tema järgmine mees oleks Ternestin (vanem). Viimasel võistlusel esines ta halvalt, kuid loodan teda paremat võivat. Järgmisi võistlusi usun seda tõendavat. Ternestini võistleb paremuse pärast Värter. See on Kullisaare sarnane puskleja. Tema kohta maksab ka Kullisaarele lausutu. Järgnevad Kasakov ja Rata-sepp, kes mõlemad väikse kogemusega maadlejad.

Poolraskes kaalus on kolm meest, kelle hulgast võib valida, nim. Kruusenberg, Loo ja Kukk. Parem tehnikamees on esimainitu, kuid ta on võistluses liiga ärritatud ja lõtv. Loo, olles noor, ei ole veel tarvilisel määral arenenud jõus ja tehnikas. On tuleviku mees. Kukk võib jõu ja kogu poolest igale vastu seista, kuid tehnilisest küljest võib tast vaevalt võitjat loota. Neljas mees selles kaalus on Sirk, kes maadleb veel väga algeliselt.

Raskes kaalus on Peterson parem mees. Ta võib veel palju paraneda ja teatud määral raskekaalu meeste vastu panna, väljaarvatud rootslased Nilsson ja Svensson, kuid auhinnalootusi ta ei oma. On liialt vähe võistelnud ja kogenud. Järgmine on Adof, jõumees ilma tehnikata.

Lõpetades oma väikest ülevaadet, tähendan, et eestlased Pariisis on maadluses igatahes kõvaks vastaseks teistele, kuid nende õige aja arvan olevat olümpiaadil 1928. Modern maadlus on veel liiga noor Eestis, samuti maadlejad selleks, et vanemate rahvastega sel alal võistlust välja kannatada.

Teatud edu on Eestil võimalus siiski olümpiaadil näidata, võidakse tutvustada Eestit maana, kus maadlus hääl järjel. On võimalus, et Eesti sini-must-valge lipp „ei loeks taevatähti“, s. o. hoida mehi seljakaotustest, luua sitke vastupanu, mis võib kujuneda ainult töökaotuseks.

Sportimiseks tarvitaminevad

jalanõud

on saadaval

O. Kirusk'i kaupluses,

V. Karja täñ. 5, Tallinnas.

Kergekaal. Edukam mees Kusnets. Tal on juba väiksed kogemused suurtelt võistlustelt. On edenenud Göteborgi mängude järel imestamisväärselt. Häa õnnega võib temagi auhinnale pääseda, olgugi et võistlus selles kaalus on kõigist kaaludest tugevam. Tema seltsiliseks on Praks, kes vahel maadleb suuremoeliselt, kuid sagedasti õige viletsalt. Kullisaar ja Ternestin (noorem) on lisaks selle kaalu paremad. Eelmine maadleb veel liialt toore jõuga, mis kaugele ei vii. Jõumaadlust võib võrrelda hariliku küljehüppega kõrgushüppes, mis kuigi suurt

Raskustõstmine rahvusvahelisest seisukorrast ja meie tõstjate väljavaadetest olümpiaadil.

Tõstmine on üks meie arenumatest ja tugevamatest spordialadest, mis olümpiaadil heledamaid väljavaateid omab. Kuidas praegu rahvusvaheline seisukord on, mis-suguseid tagajärgi paremad väljamaa ja

meie tõstjad olümpiaadil parematel tingimustel võivad näidata, selleks toome aja- kirjandusest ammutatud teadetele tugeneva arvustiku.

Sulgkaal.

Tõstete järjekord: kahega surumine, ühega rebimine, ühega tõukamine, kahega rebimine, kahega tõukamine.

Väljamaalased:

	kg.	ul.
A. Stadler, Austria	80 + 70 + 77.5 + 80 + 110 = 417.5	(1019)
Peronne, Shveits	80 + 65 + 82.5 + 80 + 105 = 412.5	(1006)
Rosinek, Austria	80 + 60 + 80 + 85 + 105 = 410	(1000)
M. Martin, Prantsusmaa	80 + 62.5 + 67.5 + 85 + 105 = 400	(976)

Meie tõstjad:

Kõiv	82.5 + 60 + 70 + 75 + 105 = 392.5	(958)
Ernesaks	70 + 60 + 80 + 82.5 + 100 = 392.5	(958)
Liibusk	70 + 60 + 70 + 70 + 100 = 370	(903)

Kergkaal.

Väljamaalased:

A. Zverina, Austra	90 + 75 + 85 + 85 + 110 = 445	(1085)
Philippon, Prantsusmaa	85 + 65 + 85 + 90 + 115 = 440	(1073)
Decottignies	85 + 70 + 90 + 85 + 110 = 440	(1073)
J. Gyger, Sveits	80 + 70 + 90 + 85 + 115 = 440	(1073)
Quadrelli, Itaalia	80 + 70 + 80 + 85 + 115 = 430	(1049)
Ocroly, Austria	80 + 72.5 + 80 + 80 + 115 = 427.5	(1043)
Schindellegger, Austria	85 + 65 + 80 + 80 + 115 = 425	(1037)

Meie tõstjad:

Noormägi	90 + 67.5 + 87.5 + 85 + 115 = 445	(1085)
Vanaaseme	92.5 + 67.5 + 85 + 85 + 110 = 440	(1073)
Schmidt	82.5 + 70 + 87.5 + 82.5 + 110 = 432.5	(1056)

Keskkaal.

Väljamaalased:

R. Francois, Prantsusmaa	92.5 + 72.5 + 85 + 95 + 125 = 470	(1147)
Bischel, Shveits	90 + 75 + 95 + 90 + 120 = 470	(1147)
Freiberger, Austria	90 + 75 + 90 + 85 + 120 = 460	(1122)
Richetzky, Austria	92.5 + 72.5 + 80 + 85 + 125 = 455	(1110)
Galimberti, Itaalia	90 + 70 + 80 + 80 + 115 = 435	(1061)

Meie tõstjad:

Neuland	85 + 80 + 90 + 95 + 125 = 475	(1160)
Kikas	92.5 + 75 + 85 + 90 + 122.5 = 465	(1135)
Puusaag	80 + 72.5 + 92.5 + 90 + 120 = 455	(1110)
Milder	92.5 + 67.5 + 85 + 90 + 120 = 455	(1110)

Poolraskekaal.

Väljamaalased:

Scherx, Austria	100 + 77.5 + 95 + 90 + 130 = 492.5	(1202)
Hünenberger, Shveits	85 + 85 + 105 + 90 + 125 = 490	(1196)
Ekström, Soome	95 + 80 + 90 + 90 + 130 = 485	(1183)
Petterson, Rootsi	95 + 75 + 95 + 90 + 125 = 480	(1171)
Dupont, Prantsusmaa	85 + 70 + 85 + 95 + 130 = 465	(1135)

Meie tõstjad:

Hallop	92.5 + 77.5 + 95 + 95 + 120 = 480	(1171)
Mändmets	92.5 + 75 + 92.5 + 95 + 125 = 480	(1171)

Raskekaal.

Väljamaalased:

Aigner, Austria	110 + 80 + 90 + 100 + 135 = 515	(1257)
Alzin, Luksemburg	95 + 75 + 90 + 110 + 130 = 500	(1220)
Bottino, Itaalia	115 + 75 + 85 + 90 + 135 = 500	(1220)

Leppelt, Austria	95	+	80	+	90	+	90	+	130	=	485	(1183)
Monret, Prantsusmaa	90	+	77.5	+	95	+	95	+	125	=	482.5	(1177)
Meie tõstjad:												
Tammer	95	+	75	+	95	+	105	+	140	=	510	(1241)
Raag	90	+	75	+	90	+	90	+	125	=	270	(1147)

Nagu näha on meie tstjate tasapind nõrgem sulg, poolraskes ja raskes kaalus, kuna keskaal meie tugevam kaal on. Kui nid julgust võtta meie võitude enustamiseks Pariisi olümpiaadil, siis saaksime järgmist: sulgkaalus — auhinnata (juhusel, kui Schmidt ennast sulgkaalu võtaks, mida talle soovitada tuleb, võib esimese või teise auhinnaga arvestada); kergekaalus — 1. auhind; keskaalus — 1. ja 3. auhind; poolraskekaalus — 3. auhind ja raskekaalus — 2. auhind See

annaks kokku 10—12 punkti, mis vaevalt 30 võimalikust punktist absoluutse paremuse annab meeskondadevahelise auhinna vitmiseks — missugust mõtet meil hellitatud on. Nagu näha ei tohi meie tstjate treeningu päale sugugi ükskõiksel ja külmalt vaadata, vaid just neid tuleb energilisele ja hoolsale treeningule kihutada. Ka võistlusi tuleb sagedamini korraldada. Muidu võib olümpiaadil järgneda fiasko. H. T.

Spordielu põhijooned Saksamaal.

Ed. R. Vallaste.

Vaadeldes sporti ja üldist kehalist kasvatust Saksamaal, torkab silma maratu suur erinevus vaadetes spordile sal ja meil. Meil on suur hulk inimesi, kes peavad sporti ikkagi veel mingiks kasutuks jndiks, on kasvatustegelasi, kes koolide vimlemistunde kasutuks ajakulutamiseks nimetavad, mille asemele võiks usuõpetuse tunnid asetada.

Saksamaal nähakse spordis abinõu kogu rahva tervendamiseks, eriti veel nid, päale raskeid sõja- ja blokaadiaegu. On ju praegune Saksa noorsugu võrsunud väga rasketes tingimustes, kannatadas alatoitluse all ja jades selletõttu üldiselt kiduraks. Paranduse olukorda peab tooma sport, sellepärast on arusaadav ja endastmistev Saksa spordiseltside suur arv veel suurema liikmete hulga.

Eitava iseloomujoonena Saksa spordielus võiks märkida marurahvuslist ja teatud maral isegi militaristlist tendentsi. Sportlist liikumist toetavad eriti rahvuslised elemendid, kelle põhimõte järgmine on: Vitjad riigid võtsid Saksamaal sõjalise jõu, ent Saksamaa peab vähemalt oma kehalise jõu ja sõjariistade tarvitamise oskuse (Wehrhaftigkeit) alles hoidma. Abinõu selleks nähakse spordis.

Kõigest hast tahtmisest ja toetusest hoolimata on sport ajutiselt tagurpidi minemas, vähemalt võib edenemises seisakut märgata. Põhjused on puht-majanduslised.

Moodne sport nõuab häid sisseseadeid ja harjutusvimalusi. Üldine majandusline kitsikus, eriti sepuudus raskendab harjutusi, kuna võimlemis- ja harjutussalide kütmine se kallinemisel kulukaks läheb. Siiski peab toonitama, et sportline seisak ainult majanduslistest raskustest tingitud on: samal ajal võib aga märgata spordimtte levinemist ja süvenemist.

Huvitav on tähelepanna Saksa valitsuse tegevust spordielu juhtimisel. Eriti peab allakriipsutama haridusministeeriumide tegevust üksikutes osariikides, kelle korraldusel vimlemistunnid koolides tähtsamale kohale on asetatud. Preisimaal seati koolides sisse vimlemiseksamid ühest klassist teise üleminekul. ks poolpeva nädalas on kooliõpilastel spordiharjutusteks, mängudeks, käimiseks, ujumiseks ja sudmiseks kõigis alg- ja keskkoolides lastele, kes juba neli aastat koolis käinud. Võimlemise õpetajatele anti lpukomisjoni-des samad õigused, mis teistele õpetajatele.

Spordielu juhtimine läheb valitsuse käest ikka enam komitee „Reichsausschuss fr Leibesübungen“ kätte. See komitee asutati algul selleks, et olmpiamngudele ette valmistada. Oma praeguse nime ja tähenduse sai ta 1917 aastal. Ta puab kõigi Saksa spordiseltsidega ühendusesse astuda ja nende jõudusid ühises sihis korraldada. „Reichsausschuss fr Leibesübungen“ on

ühendusesse astunud tähtsamate spordiorganisatsioonidega, „Zentralkommission für Sport und Körperpflege“, „Turnerschaft“, „Deutsche Fussballband“, „Jugenddeutschlandbund“, „Schiessverein deutscher Jäger“, „Deutsches Schützenbund“, moodustades tugeva ja laiaulatuslise organisatsiooni. Ta korraldab spordipidusid Berliin-Grünwaldi staadionil ja juhib omale alluvate spordiseltside tegevust.

Reichsausschuss nõuab, et võimlemise tundide arv koolides 3 kuni 6 suurendataks. Igas vallas peaks olema noorsoo jaoks oma spordiväli valitsuse poolt, mille suurus oleks 3 □ mtr. elaniku kohta.

Zentralausschuss für Volks- und Jugendspiele

Rahva ja noorsoo majanduse keskkomitee töötab Preisi valitsuse toetusel, oma tegevust võimsa Reichsausschussiga kokkukõlastades, kuid tema eesmärk ja ülesanne on lihtsam. Ta ei hoolitse mitte nõnda palju spordi eest selle sõna tehnilises mõttes, kui tervishoiu ja mängude eest.

Hochschule für Leibesübungen

See kõrgem spordikool asutati Berliinis 15. mail 1920 a. Hochschulele on Berliini staadionil oma spordiriistad, loengute saalid ja raamatukogu. Praktilist õpetust (võimlemine, atletika, ujumine, sõudmine j. n. e.) annavad Saksa tshempioonid, teoreetilist õpetust (tervishoid, füsioloogia, kasvatusteadus j. n. e.) professorid. Pääle üldiste kursuste korraldatakse Hochschule poolt nädalased kursused mitmetes linnades üliõpilastele ja spordiseltside liikmetele.

Spordiliidud.

On võimata kõiki Saksa spordiliite üles lugeda, silmaspidades nende suurt arvu, pääleegi teevad paljud eriliidud spordiga tegemist. Viimastest võiks siiski nimetada Deutschnationaler Handlungsgehilfenverband, kes korraldab kaubanduslisi kursusi, lõbuõhtuid ja ka suuremaid spordivõistlusi. Täh. liidul on kaugelt üle 100 tuhande liikme.

Suuremal osal tähtsamatest spordiliitudest on ühine keskkomitee — Deutsche Sportbehörde für Athletik. Oma nime pääle vaatamata ei ole see ametlik asutus, vaid eraseltside ühendus.

Kõige suuremaks Saksa spordiliiduks on Deutsche Turnerschaft. Tema ümber

on koondunud ligi kümmetuhat väiksemat spordiseltsi ligi miljoni liikmega, pääle selle noored. Enne ilmasõda õpetas Deutsche Turnerschaft iga aasta oma osakonnades vähemalt 300 tuhat võimlejat. Osakonnad on: „Schülerabteilung — junioride jaoks 14—17 aast. ja „Zöglingabteilung“ senioridele üle 17 aasta.

Deutsche Turnerschaft on 14 ringkonda (Kreise) jagatud, igas ringkonnas on viisteist kuni kakskümmend väiksemat ringi (Gau). Seltsi põhikiri parandati Erfurti kongressil 15 ja 16. okt. 1919. a., mille juures seltsi ülesanded ja eesmärk järgmiselt vormeeriti: „Deutsche Turnerschafti eesmärgiks on arendada Saksamaal võimlemist, et sellega edendada noorsoo kehalist ja vaimlist kasvatust; tema ülesandeks on ka kõvendada Saksa mõtet ja rahvuslisi tundeid“.

Deutsche Turnerschaft töötab häas vahekorras niisuguste organisatsioonidega, kui Reichsausschuss für Leibesübungen, Sportbehörde für Athletik, Saksa jalgpalliliit j. n. e., ent oma suurema võistlejaga, tööliste võimlemise ja spordi liiduga ei ole ta suutnud ära leppida.

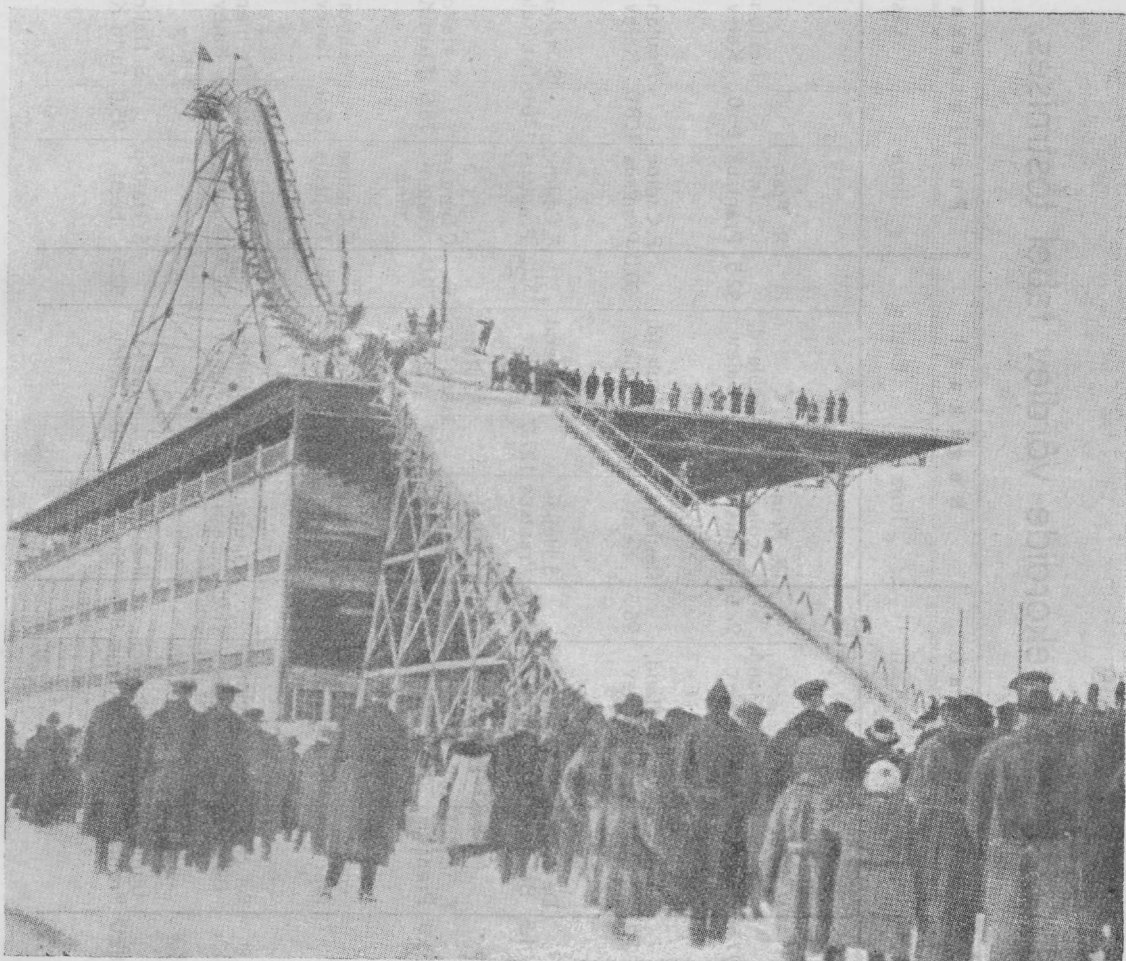
See Arbeiter Turn- und Sportbund seab oma ülesandeks töölisteklassile tugevaid eestvõitlejaid kasvatada. Liit asus kodanliste spordiseltside vastu eitavale seisukohale ja otsustas oma seast endiseid vabatahtlikke väljaheita. Enne sõda oli seltsil 180.000 liiget, nüüd aga juba üle kolmesaja tuhande. Arbeiter Turn- und Sportbundi suurenemine on sündinud pääasjalikult Deutsche Turnerschafti kulul ja mõnede tööliste liitude ühinemise tõttu temaga, nagu Arbeiter Radfahrerbund, Arbeiter Schwimmerbund, Arbeiter Athletikbund, Arbeiter Turnerbund, Arbeiter Wanderbund ja teised, kes enne üldiselt Zentralkommission für Sport- und Körperpflege keskkomiteega ühinenud olid.

Lõpuks ei saa nimetamata jätta üliõpilaskonna spordiseltsisid, kellel akadeemilise noorsoo seas suur autoriteet ja poolehoid. Suuremas osas ülikoolides on asutatud Turn- und Sportamt'id, kes omavahel ühinenud on Turn- und Sportamt der deutschen Studentenschaft'is. Üliõpilased nõuavad, et kehalise kasvatuse teaduste teadustega ühevääriliseks tunnistataks. Liikumise etteotsa asudes avas Giesseni ülikool juba 1920 aastal kehakultuuri instituudi — „Institut für Körperkultur“.

Kõrgem ilma suusamägi Kanaadas.

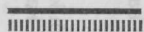
Ollakse harjunud sellega, et Uues Ilmas kõik harulsuse, erakordsuse ja silmapaistvusega esineb. On igapäevasteks saanud ilma kõrgemad majad, paremad poksijad, kallimad koerad, rikkalikumalt makstavad kinotähed ja suuremad skandaalid. Ka

spordi harrastajaid, kes oma osavust ja julgust tähepaneliku suurearvulise publiku ees soovivad demonstreerida. Et hüpetele soovivat suurimat kõrgust anda, on gigantse pealtvaate tribüüni katusele tornitaoline raudkonstruktsioon ehitatud, mille

spordis töötatakse pea ainult superlatiividega ja pole mingi ime kui Ameerika — seekord Kanaada — au omab ilma kõrgeimat ja järsumat suusamäge omaks pidada. See suusamägi, mida meie juuresoleval pildil toome, asub Kalifornias Calgary linnas, Alberta provintsis. Kuna Calgary üks Pacific-raudtee suurematest sõlmedest on, voolab sinna talvel ülisuurel määral suusa-

tipust järsult allalangev hoote välja läheb. Veidi katuse platvormist kõrgemal leidub ärahüppe laud, millest järsk lennutee alla viib. Uue ilma paremad suusahüppajad: Nels Nelson, Henry ja Carl Hall, Hans Hansen, Andrew Hagen ja L. Larson on sagedasti siin 50 mtr-ist kaugemale ulata- vaid hüppeid teinud.

Ilma- ja Eesti rekordide võrdlev tabel tõstmises.

Tõstet	Sulgkaal		Kergekaal		Keskkaal		Poolraskekaal		Raskekaal	
	Ilma	Eesti	Ilma	Eesti	Ilma	Eesti	Ilma	Eesti	Ilma	Eesti
	Surumine kahega	H. Graf, Shveits 90.0	K. Kõiv, Kalev 77.5	V. Noormägi, Eesti 91.0	Neuland, Kalev 92.5	R. François, Prantsus 92.5	Neuland, Kalev 92.5	R. François, Prantsus 95.0	Neuland, Kalev 92.5	F. Bottino, Itaalia 116.0
Rebimine kahega	M. Martin, Prantsus. 86.5	Ernesaks, Sport 80.0	A. Philipp, Prantsus 92.5	Neuland, Kalev 96.5	Neuland, Eesti 100.0	Neuland, Kalev 100.0	E. Cadine, Prantsus 108.0	Neuland, Kalev 96.75	F. Alizin, Luksemb 114.0	Tammer, Kalev 100.0
Tõukamine kahega	H. Graf, Shveits 107.5	Schmidt, Kalev 101.5	De Haes, Belgia 122.0	Neuland, Kalev 117.5	S. Heiles, Prantsus 127.0	Neuland, Kalev 121.25	E. Cadine, Prantsus 140.0	S. Hallop, Tar. Kalev 122.5	H. Gässler, Saksam. 151.0	Tammer, Kalev 135.0
Rebimine vasakuga	Peronne, Shveits 65.0	Schmidt, Kalev 65.0	T. Arnout, Prantsus 70.0	Schmidt, T. atleetkl 67.5	L. Villiquet, Belgia 76.0	A. Puusaag, Tartu Kalev 70.0	C Bergara Argentiina 78.0	S. Hallop, Tartu Kl. 77.5	L. Vasseur, Prantsus 85.0	Tammer, Kalev 72.5
Rebimine paremaga	M. Martin, Prantsus. 62.5	—	E. Decottignies, Prantsus 73.0	Neuland, Kalev 73.625	Neuland, Eesti 80.0	Neuland, Kalev 80.0	E. Cadine, Prantsus 90.0	Neuland, Kalev 75.375	L. Vasseur, Prantsus 95.0	Neuland, Kalev 75.375
Tõukamine vasakuga	M. Martin, Prantsus. 67.0	—	De Haes, Belgia 85.0	Neuland, Kalev 91.25	Neuland, Eesti 92.5	Neuland, Kalev 92.5	A. Monnet, Prantsus 90.0	Neuland, Kalev 91.25	H. Gässler, Saksam. 101.0	Neuland, Kalev 91.25
Tõukamine paremaga	Peronne, Shveits 83.5	Schmidt, Kalev 82.0	E. Decottignies, Prantsus 92.0	Noormägi, N. Võitleja 87.5	F Bichsel, Shveits 95.0	A. Puusaag, Tartu Kalev 92.5	S. Hallop, Eesti 95.0	S. Hallop, Tartu Kl. 95.0	L. Vasseur, Prantsus 104.0	Tammer, Kalev 92.5

Oscar Mathiesen,
kõige aegade kuulsam uisutaja ja paljude ilma-
rekordide omistaja. Praegu elukutseline.

Leon Quaglia,
parem Prantsuse kiiruisutaja ja ilmarekordi-
omistaja tunniuisutamises.

Jalgpall ja Hispaania jalgpall.

Jalgpallilinn Barcelona.

Maksev on, et „rändamine on jalgpalli-mehe lust“. Kuid selle meloodia pikendus teeks komponistile juba raskusi. Võiks ju edasi olla „jalgpall käes—läbi terve maa“, kuid sellega rikutaks kahtlemata määrustikku. Loomulikult muidugi *hands'i* pärast. Jõuludel ja uuel aastal oligi suurem jalgpallirahvaste rändamine Püreneide taha, mille sarnast kontinent ei ole varemalt näinud. Suur vahe on näituseks kui üks meie lihtne klubi sõidab Riiga, või kui suur MTK sõidab Budapestist üle Zürichi, Strassburi, San Sebastiani ja Barcelona noh — Kanaaria saartele. Kui meie välja-
maale sõidame, siis ei küsi meilt keegi palju neil meile anda tuleb, vaid meil jääb üle ainult võtta see natuke, mis meile antakse. Tuleb meile aga mõni Saksa meeskond, või tulevikus mõni kontinendi suurus, siis peame meie truualamlikult talle äraandma kõik veeringud. Eestlased ei kuulu kaugeltki rahvusvahelisesse ekstraklassi. Ja jalgpallimehed ise — on meil nende ridades mehi, kes oma kuulsusega terve või vähemalt poole Euroopa silmi ja

kõrvu pimestaks ja lukustaks. Lööb aga Saksamaal hamburlane Tull Harder mittemängust väsinud Norra esitusmeeskonnale ühe värava — siis on ta suur representatiiv. Lõuna-Saksas on kuulsam mees Fürthi tormaja Seiderer, Berliinis oli selleks Hartmann. Viinil on Schaffer, kes Wiener Amateure juurest kavatseda üle rännata Inglismaale Tottenham Hotspuri meeskonda, siis on Viinil veel Uridil, kuna jalgpalli fox-trotti „Heute spielt der Uridil“ noodid grammofonidele on otsaga jõudnud ka juba Eestisse. Praaga tunneb Vanik'ut, Slaavia tsentrforvardit, Ungaris valitseb Orth, MTK, Prantsusmaal Nicolas, Hispaanias Zamora, Zamitier, Alcantara, meie naabermaades Soomes Kelin ja Tammissalo, Lätis Barda'd ja Pladde'd, meil valitseb mänguvälja varemalt Kuulmann, kuid praegu ei tea. Lähem hooaeg toob ehk sellesse selgitust. Meie ja jalgpalli suurriikide mängijate vahel on suuremaks erineismärgiks mahasõidetud kilomeetrite arv. Meie võistleme ainult omale lähedamates maades, kuid keskriikide jalgpalli-

maailmarändajad sõidavad tihedalt Hispaania, Tunisi, Türki ja igasse meeldivasse x-maale. Kontinendimeister on aga see, kes hooajal rohkem kilomeetrid katnud ja iga kaetud kilomeetri eest vastuvõtjate poolt kõige paremini väljamaksetud.

Kuid selle vastu on hispaanlased jalgpallis lövid, kes oma koopast välja ei tule. Vana aasta lõpul lagunes välismaade lehtedes kulutulena laiali teade, et F. C. Barcelona tulla viimaks välja reisile Saksa ja Tsheho-Slovakkiasse. See teade õiendati aga hispaanlaste poolt kõige külmaverelisemalt ja hispaanlased jäävad endiselt Püreneeide taha, kust nad välja tulevad loodetavasti ainult olümpiaadile Pariisi.

Missuguseid muljeid üks Shveitsi spordishurnalist Barcelonast, Hispaania jalgpallilinnast, on saanud, sellest siin järgmist: Tema arvamise järele on olemas kahte moodi jalgpalli: harilik jalgpall, mida teres ilmas praktiseeritakse ja teine. . . Hispaania jalgpall. Euroopa spordipubliku on üleujutanud kuuldused ja jutud, et Hispaania jalgpall on pea täiesti omapärane. Shveitslase Barcelonas viibimisel peeti säääl parajasti suurt linnarivaalide F. C. Barcelona—F. C. Europa vahelist kohtamist.

Kumbki meeskond oli *ex aequo* 8 punktiga. Võistus oli pühapäeval. Et võistlustest paremini orienteeruda, ostis shveitslane laupäeval jalgpallilehe. Kuid oma imetuseks ei leidnud ta sääält meeskondade nimestikku ega pilte, mida ta oli hääle meele oodanud näha saada. Kaks tundi hiljem oli shveitslane ühes vähemas kohvikus, kus kivivana naine andis talle tass shokolaadi ja hakkas kohe vadistama:

„Ah so, Teie lähete homme jalgpallimängu vaatama?“ — „Jah, aga ma ei tunne meeskondi sugugi!“ — „Kuid see on teada igapähele!“ — Ja siis algas see muldvana naine shveitslasele ettelugema meeskondade mängijate nimesid, juure lisades arvustavaid märkusi ja iga mängija välja-paistvamaid omadusi. Selle juures tuues kindlaid teateid põhjuste kohta, miks see ja see kaasa ei mängi. „Plattko ei tee homme kaasa, tal kui väljamaalasel ei ole veel luba meistrivõistlustest osavõtta ja tema asemel mängib Brughera; Olivella ja Cros on Sanchole (F. C. Barcelona keskpoolkaitsjale) närimiseks kõvad pähkliid“ jne. Shveitslane noteeris oma täielikku imetust selle naise teadmiste puhul ja ütles, kui naine lõpetanud: „Teil on vist sugulased või tuttavad, kes klubis mängivad?“ — „Ah ei,“ vastas vanaeit, „ma ei ole ise ühtki jalgpallivõistlust kaasaelanud, kuid

sarnast üht ja teist teab meil iga jõmpskaski.“

Pääle sarnast juhtumist oli arusaadav, miks mängijate nimed lehes ei olnud. Sest et iga mees neid pääst teadis. Ja siis hakkas shveitslasele respekt Hispaania hispaanliku jalgpalli vastu tõusma. Lehemüüja juures nägi ta väljariputatuna raamatukest, mille päälkiri lausus järgmist: „*Sagi-Barba, kuulus Barcelona forward, täielik biograafia*“. Samas kuulsate sportlaste biograafiatekogus on varemalt ilmunud: Alcantara, René Petit, Zamora jne. Sarnane asi oli shveitslasele kuulmatu. Neil 23-e aastastel inimestel juba oma biograafiad. Ja shveitslase respekt Hispaania jalgpalli ees kasvas vahetpidamatult.

Pühapäeval oli kõikide siht Las Cortes. Lõpmatutes ridades liikusid trammid, autobussid, taxi-autod järsust uulitsast üles. Ümberkeerates ja allavaadates oli võimata näha uulitsa pinda. Publik liikus 1½ kilomeetri pikkuselt rongina üles. Mänguvälja ette jõudmisel võttis shveitslane täis respekti omal pääkatte maha. Kui kontinendil leidubki Barcelona omast suuremaid jalgpallivälju, ei ole ükski neist nii ilus kui Barcelona Las Cortes'i mänguväli. See viimane on geomeetrilise torõdusega nelinurk. Väli markeeritud hiilgavalt valgelt—tennisvälja eksaktsusega. Ümber välja kiviaastmed, millel leidub istekohti 30-ne tuhandele. Välja keskkoha vastu küljel kõrge tribüün (1500 kohta), selle kõrval reserveeritud kohad.

Kõik on täis 30.000 inimest on elavuses ja juba all — ülesvõtmisel — on kuulda vaimustatud hulga häälteköminat. Milliselt inimesed juba enne mängu lärmavad! Sarnaseks lärmiks ei ole kontinendi publik võimas ka mängu tulipunktidel. Kömin ja kära läheb järjest võimsamaks. Meeskonnad ilmuvad. Sellest silmapilgust kuni poolaja lõpuni ei ole võimalik kuulda oma enese sõnugi. Önneks ei tarvita shveitslane võistlusmärkuste dikteerimist teisele üleskirjutamiseks, vaid teeb viimast otsekohe. Vastasel juhusel oleks spordireportaash Hispaanias üldse võimatu. Euroopa poolt saavutatud esimese värava järele kaelustab üks osa publikust vastastikku. Teised nutavad. Lähedal istuvad mõned daamid paremast seltskonnast, kelle kisa läbi muu kära tungib kõrvadesse.

Barcelona tasub. Barcelona juhib. Us juubeldus. Uued kirglikud väljapursked. Poolaeg. Mees, kes väljal müütab magusaid mandleid, näitab uskumatut osavust, millega ta lainetavas inimhulgas igas sihis

laiali pillub mandlipakikesi, sagedasti 20 meetri kaugusele, kuna raha, mida talle vastu visatakse, kinni püüab kassile sarnanevate õhuhüpetega.

Mäng läheb uuesti lahti. Kuid kirjutada enam on võimatu. Igaüks on kaasakistud, sissekistud gigantlisesse orkestrisse ja karjub kõigiga ühes. Iga üksik inimene on ainult atoom ühes olevuses, kes koosneb 30.000-ndest ja keda hüütakse publikuks. Ka mängijad muutuvad publiku lõkendava vaimustuse tagajärjel. Näib, nad ei ole enam inimesed, vaid vähemalt pooljumalad. Inimhulk nõiub oma apploosiga selle kahe linnarivaali vahelise võistluse gigantlikuks võitluseks, kaootiliseks titaanide heitluseks. Kui Sancho Cros'ist kõrgemale hüppas ja viimase eest palli pääga ära löi, kui Zamitier palli söötis Alcantarale,

kui Olivella paarist half-backist läbi dribeldas, siis näis, kui oleks juhtunud ajaloolised sündmused. Nii suur oli hoog, millega inimorkester saatis soliste. Ja kui vahekohtunik vilistas lõpu, siis tõusis taeva poole pöörane ovatsioon, nii et mahatunud hämaruses võis uskuda, et kaaosel on tekkinud uus maailmakeha.

Tagapõhjal suri viimane õhtupuna ja aeglaselt eemaldusid mängijad ja päältvaatajad, mille juures iga üksik sai olnud momentaalsest totaliteedist jälle üksikuks individuumiks, kes põrisevate kõrvade ja nurrulööva kõhuga ainult selle päale mõtles, et võimalikult kiirelt jõuda koju.

Ja laial uulitsal, mis linna viib, põrisesid trammid ja autobussid lõpmatus rongis allapoole.

Half-volley.

8. OLÜMPIAAD.

Elavuse tõus olümpiaade vastu. Eesti ettevalmistus hoogu minekul.

O. L.

OLÜMPIAADIST VÕTAB OSA 40-NE RAHVUSE ÜMBER.

Enamal jaol ilma mail valitseb praegu kibe ettevalmistus 8-nda olümpiaadi vastu. On käsil osavõtuks tarvisminevate summade kogumine ja ühes sellega atleetide ettevalmistamine. Konstateerida tuleb suurt elavuse tõusu olümpiaadi vastu. Elavus avaldub päale spordijuhtide ja sportlaste laialdasel määral üldpubliku juures. Kindlate ootuste järele kujuneb Pariisi olümpiaad tuntavalt suuremaks ja konkurentsi poolest kibedamaks kui see oli nelja aasta eest Antverpenis. Näib, et Pariisi Colombesi staadion ähvardab lõhkeada mitte üksi kokkukuhjuvatest võistlejatest, vaid veel kõigist ilmakaartest kokkusõitvatest spordiharrastajatest. Nii on Colombesi staadioni 50.000-ndest päältvaataja kohast reserveeritud juba 20 000. Sellest arvust on reserveerinud Ameerika ja Inglismaa kumbki 5.000 ja Rootsi ja Itaalia kumbki 1.500. Praegusel käesoleva lugemise momendil võib reserveeritud kohtade arv sama suurelt olla edasitõusnud. Kihevil on ka ilma ajakirjandus, sest Pariisi suursilmapiikude päältvaatjateks on siiski ainult tuhandeid,

kuna kodusse jääjaid on miljonid. Ja nende miljonite janu on: kiire ja täielik informatsioon. Peab ju kodusse jääjatel vähemalt võimalus olema omamaalastest atleetide triumfidel kodu koha pääl kaasa hõisata ja tulnud sõnumite järele sündinut harutada. Kuidas selle võimaldamise eest juba hoolt kantakse, näitab järgmine, et Stokholmi spordileht „Jdrottsbladet“ saadab Pariisi 9-liikmelise reporterite staabi, kuna sellele staabile staadioni lähedusesse püstitatakse oma eriredaktsiooni hoone.

Rahvusi on 8-ndale olümpiaadile seni ülesantud 34 ja need on järgmised: Austria, Austraalia, Belgia, Bulgaaria, Kanaada, Daani, Eesti, Hispaania, Ameerika Ühisriigid, Egiptus, Soome, Inglismaa, Hollandi, Haiti, Ungari, Itaalia, Iiri, India, Jaapan, Luksemburi, Läti, Monako, Meksiko, Norra, Us-Meremaa, Portugaal, Poola, Rumeenia, Shveits, Lõuna-Aafrika, Rootsi, Tshehoslovakkia, Türgi, Lõuna-Slaavi. Arvestatakse veel mitme rahvuse ülesandmisega, nii Lõuna Ameerikast Brasiilia, Argentiina, Uruguay, Tshiili, Peru ja mõnega Kesk-Ameerikast. Seega võtaks olümpiaadist osa 40-ne rahva ümber.

EESTI

kohta tuleb kinnitada — jaanuari kuuga on meil jõutud nii kaugemale et ettevalmistus on hoogu minekul. Olümpiaadi liikumine on alanud. Olümpia treeningusse on rakendanud ennast maadlejad. Treening 3 korda nädalas, sellest üks kord saalitreening. Viimasel näha maadlejaid, kes müüdi 5×5 meetri suurusel mati pinnal püsivad, avaramats piirides Mitmekesine liikumine ja nõõri hüppamine, lihtne kuid suur abinõu paindumise saavutamiseks. Ei ole kahtlust, et meie maadlejate klass 3—4 kuulise intensiivse treeningu järel edasi areneb. Edasi on tõstjad, meie senised alised võitjate saavutajad, algamas viimase lõpuläike omandamist. Teistel meie olümpia aladel on kergesportlased ettevalmistuses üldiselt kahjuks veel vähe tööd teinud, kuid see paraneb. Veel on jalgpallimehed, kes maneeshis seni olnud tihedalt kohal, kuid kelle saatuse suureks otsustajaks kevadine linnavõistlus Tallinna-Helsingi, mis tegelikult sama kui Eesti - Soome*). Treeneri F. Konya nüüdse saabumise järel on võimalused Eesti paremuse näitamiseks Soome vastu harilikkudest kergemad. Olümpia uute kaasvõitlejatena sini-must valge eest on ettenäha poksijad, kelle poolt esitatakse sport meil teenitult saamas hästi tervitatuks.

Keskliit on samme astunud võistlejate Pariisi saatmise garanteerimiseks, millena on tuua korteri ja ülespidamise võtmist „Village olympique“s, staadioni juures. Tulekul on võimaluste valing teha häätegeusid, mis kindlamini võimaldab meie ekspeditsiooni sõitu Pariisi. Nende võimalustena tulevad olümpia rinnamärk, kirjasulgumismärk, loterii ja korjandus. Ei ole palju kui iga kolmas vastutuliija kannab olümpia märki ja saadab sama märgiga kinnitatult oma kirju.

Esitamise ja toetamisliikumise suurorganina on ellu kutsutud 15 liikmeline olümpia komitee — iga rahvuse üiemvõim võistlejate esitamiseks olümpiaadil ja võistlejate viimasele pääsuks. Eesti olümpia komitee, mille koosseisus tähtsamad riigi- ja seltskonnategelased, võimused on anda sanktsiooni Eesti spordile, mis momendil seisab 8-nda olümpiaadi eel.

*

*) Jalgpallimehed tahavad ise igasugusel tingimisel, ka katsevõistluse täielisel ebaõnnestamisel Pariisi sõita. Seda tuleb juba kergemeelsusena hinnata.

ITAALIA.

Itaalia on oma ekspeditsioonile muretsenud ruumika villa Neuilly's. 15 — 30 juunini tuleb sinna 50 mehe ümber, kuid villa on küllalt suur, et olümpiaadi kulminatsioonil — juulis annab ruumi 200-le.

*

BRASIILIA

on oma olümpia delegatsiooni kohta kokku seadnud eelarve, mis 170.000 pesost (18.000.000. E. m. ümber) suur. Brasillia ekspeditsioonis on 97 mehe ümber, sellest 30 jalgpallimeest, 12 kütiti, 15 kergesportlast, 10 ujujat, kes ka vesipallist osa võtavad, 10 sõudjat, 14 ohvitseri ja hoolitsejat.

*

INGLISMAA

saadab Pariisi 16 poksijat ja neile 8 varameest. Meeste väljavalik sünnib 10-nel võistlusel, mis algasid detsembris ja lõpevad märtsis.

*

AUSTRALIA

saadab sõudevõistlusele nime omanud Murray Bridge Crew kaheksa.

*

AUSTRIA

on Prantsuse olümpia komitee küsimuse päale, kas Austria soovib oma atleete paigutada „Village olympique“s, vastanud eitavalt ja ettetoonud, et sääal ülepildamine on kallis.

*

RUUMEENIA

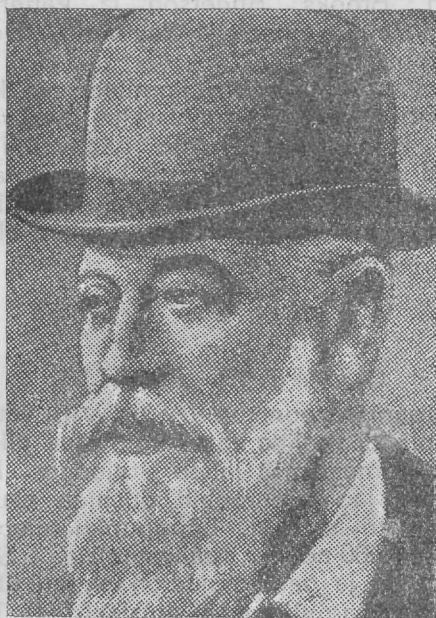
on otsustanud saata mehi järgmistele aladele: rugby (18), jalgpall (15), laskmine (14), vehklemine (3), kergejõustik (20), tennis (4), ujumine (2), ratsutamine (2). Ekspeditsiooni tuleb kogusummas kokku kuni 100 meest.

*

PORTUGAAL

on osavõtu kutse vastu võtnud. Ta atleedid võistlevad vehklemisses, jalgpallis, tõstmises, maadluses, kergejõustikus ja arvatavasti ka ratsutamises.

*

Vicomte Clary,
Pariisi olümpiaadi korraldava
komitee esimees.

Parun Pierre de Coubertin,
kauaaegne rahvusvahelise olümpia
komitee esimees ja asutaja.

SAKSAMAA JA 8. OLÜMPIAAD.

Saksamaa seisukoha kohta Pariisi olümpiaadist osavõtu asjus oli seni ainult eraavaldusi. Nüüd on Saksa spordiorganisatsioonide juht Dr. Lewald, kes enne sõda oli ka rahvusvahelise olümpia komitee liige, avaldanud teadaande, mida tuleb pidada Saksa ametlikuks seisukohaks. See on järgmine: „Tuleb tunnistada, et baron Coubertin, rahvusvah. olümpia komitee president, sõja lõpetusel on püüdnud rahvuste vahelisi vaenusid olümpia mängudest eemal hoida. Selle tunnusega viidi tema poolt rahvusvahelise olümpia komitee asukoht Prantsusmaalt Shveitsi—Genfi üle. Ei olnud aga mingit põhjust, et 1920. a. ja ka 1924. a. olümpiaadi peetakse maa- des, mis sõja läbi saanud kõige enam kannatada, kuna rida erapooletuid riike soovi avaldasid olümpiaadi korraldamiseks. Antwerpeni ja Pariisi valikuga olümpiaadi pidamise kohtadeks tehti igale Saksa sportlasele neist osavõtt võimataks. Et meie spordi laienemise eest sise- ja välismaal hoold oleme kannud ja elavat rahvusvahelist sportlist läbikäimist ühes tõsise olümpia ilmakultuuri toetamisega pooldanud, seda on näidanud meie (sakslaste) tugev kõikide enne sõda peetud olümpiaadide toetamine, mida meie teeme ka tulevikus. Meie loodame, et 1928. a., mil olümpiaad

peetakse Hollandis, võtame osa tõeliselt tugeva meeskonnaga, et meie poolt olümpia mõtte toetamist sellega jälle näidata.“

Siia juure on märkida, mis Saksa spordiajakirjanik Kurt Doerry kirjutab „Prager Presses“ Saksa 1923. a. spordi ülevaates järgmist: „Meie (Saksa) sport on veel sõja järelmõjude all. Tuli kannatada aastate pikkust alatoitlust ja väljamaa konkurentsi puudumist. Võib olla ainult päale ujumise, milles meie alati oleme seisnud eesotsas, on peaaegu kõigil spordialadel püsimas endine olukord. Meie vähematel edusammudel seisavad vastu välismaade võimakas edu. Kurb tõsiasi on, et välismaad on meist mööda läinud. Ja kes kindlatab, et meil — ujumine välja arvatud, Pariisi olümpiaadil vähemaidki võidushansse on, see ei tunne olusid või on optimist üliloomulikkudes dimensioonides. Meie tennisemängijad ei küüni enam välismaade ekstraklassini ja sama maksab meie amatöör rattasõitjate, suusatajate ja uisutajate kohta. Meie jalgpallimängijad, vehklejad, maadlejad, poksijad on välja vaateta ja meie paremad kergesportlased Houben (100 mtr.) ja Trossbach (tõkkesjooks) jäävad Ameerika eliidi ees taha plaanile.“

Need kaks avaldust iseloomustavad Saksa praegust olukorda täie jumekusega.

MRS. MALLORY JA OLÜMPIAAD.

Välismaade lehtedes on ilmunud teateid, et Mrs. Molla Mallory, Ühisriikide tennismeister, ei saa nim. maa värve eeloleval olümpiaadil esitada. Mrs. Mallory on ameeriklasega abielus, kuid on pärit Norrast ja võttis Norra all Stokholmi olümpiaadist 1912. a. osa. Küsimus, kas võib Mrs. Mallory Pariisis Ameerika värve esitada, tuleb otsustusele „Federation Internationale Olympique'is“.

*

LAWN-TENNIS OLÜMPIAADIL.

Arvatakse, et Pariisi olümpiaadi tennisturniir tuleb suurem kõigist seni olnud olümpiaadide tennisturniirideet ja ka laialdasema ulatusega kui Dawis Cup'i võistlused. Pariisis on üksi 15 rahvust esitatud igaüks 8—10 mängijaga. Iseäranis suuri pingutusi teeb Ameerika oma paremate repräsentantide väljapanekuks. Ameerika poolt arvestatakse W. Tildeni, W. Johnsoni, W. Richardsi, M. Williamsi ja teiste osavõtuga. Austraaliat esitavad O'Hara

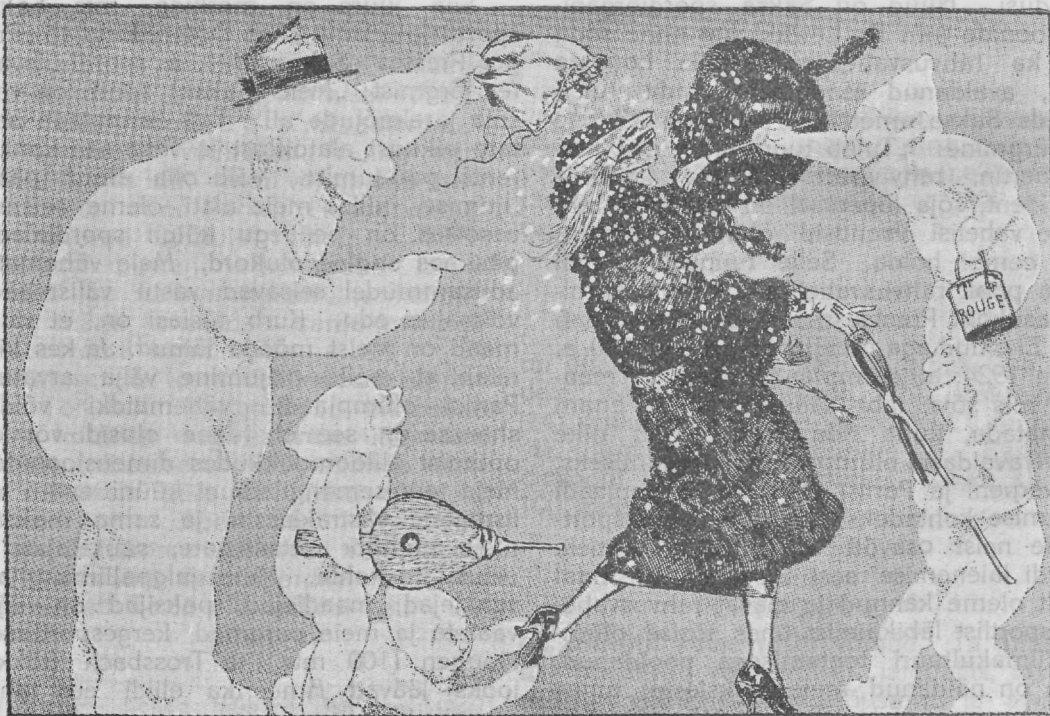
Wood, Brooks, Anderson ja Patterson. Lõuna-Aafrika poolt: Raymond, Dodd, Winsford.

Prantsuse olümpia komiteel on kava Colombes'i teha 10 tennisvälja, keskväljal oleks kohta 10.000-ndeale päältvaatajale. Väljad saavad valmis 1. maiks ja antakse siis kõigi rahvuste osavõtjatele treeningu lõpetamiseks tarvitada. Kõik väljad ehitatakse põhja-lõuna suunas.

*

OLÜMPIAADI REGATTA.

Organisatsioonikomitee on vastu võtnud olümpiaadi regatta kava. Võitlustee pikkus on 2000 meetrit ja läheb sirgjoones. Paadimajad ja garderoobid dushiga asuvad 800 meetrit stardist. Lõpupunkti tuleb tribüün 4.000-ndeale päältvaatajale. Start, lõpupunkt ja paadimajad on telefoni ühendusega. Samuti on võistlusteel 500, 1000 ja 1500 meetri pääl sisseseatud telefon teateteenistuseks. Regattat loodetakse läbi viia nelja päevaga.

Külmavana töötl.

Prantsuse karrikatuur.

Ühe lootusrikka sportlase-poksija väike elu ja hingeelu.

Herbert Küti isa mälestused.

Juba poisikesena, seitsme aastasel „leivaroti“ koolis käies, ärkas temal huvi spordi vastu. Tema isa oli spordisõber ja tundis suurt huvi tol ajal valitseva raskejõustiku vastu, tellis omale väljamaalt ajakirju, mis seda spordiharu käsitasid ja luges õige tihti neid ajakirju, mida tal kaunikene kogu oli.

Kui väike mehikene nägi, et isa need ajakirjad kätte võttis, lükkas tema kohe tooli isa ligi laua ääre ja ronis toolile.

Jõumeeste ja maadlejate pilte nähes, algas kohe hoolas arupärimine: „mis mees see on, mis tema on teinud, et tema näopilt on ajakirjas, kas ta on eestlane või muust rahvusest?“

Isa käest vastust saades: et need on kõik kuulsate jõumeeste ja maadlejate näopildid, kelle seas ka palju eestlasi on, vastas poisike:

„Aga, isa, tead sa, mina tahan ka kuulsaks jõumeheks saada, et minu näopilt ajakirjas oleks!“ ja veidikese aja pärast küsis ta jälle isa käest mureliku häälega: „aga isa, ma ei tea, kuidas ma kuulsaks jõumeheks saaksin, õpeta mind, mis pean ma selleks tegema?“

Isa vastas: „Poeg, õpi hoolega, see on peaasi ja kui sul kindel tahtmine on, siis võid sa ka selleks ükskord saada!“

Ja poiss pani tähelepanelikult isa sõnu kõrva taha, õppis koolis ja kodus virgasti. Pühapäeval, kui õppimisest rohkem mähti sai, võeti kohe armsam ajaviide — jõukatsumine vendadega käsile.

„Kuule Adi ja Jaan,“ nurus Herbi, „hakkame ometi jõumeest mängima, vaata, mina olen Lurich, sina, Adi — Aberg ja Jaan — Rasso.“

Aastad läksid, poisid kasvasid, sirgusid, nooremate huvi spordi vastu oli vähem, vanema oma suurem, mida isa järjekindlalt taga õhutas.

Vanem lõpetas esimesena algkooli, astus siis kaubanduskooli. Tol ajal oli raskejõustik juba rohkem tahaplaanile surutud, kergejõustik leidis noorsoo seas rohkem poolehoidmist. Noor sportlane hakkas ka ennast kergejõustikus hoolsalt harjutama.

Lühikese aja järele pidi tema ainelise puuduse tõttu kaubanduskoolist lahkuma ja siis õpetajate seminaari õppima minema. Sääli oli juba tema spordiringi asutajate seas ja üks agaram spordiharrastaja ja õhutaja, teisi oma eeskujuga ergutades.

Siis võttis tema ka juba suurematest kergejõustiku võitlustest osa, kus noore algaja kohta kaunis rahuloldavaid tagajärgi saavutas, nagu kõrgushüppes 1,50 mtr.

Suvel, koolivaheaegadel, käis tema oma noorussõbra, tuntud sportlase — maadleja Rud. Lo o'ga Stroomi ja Piritä mererannal, kus päikesevannisid võeti ja vahepeäl merevoogudes keha karastati, tuldi veest välja, jooksti ja tehti vahvalt prantsusmaadlust. Nii saadeti mitmed suved mööda, mis oma hääd mõju keha karastamise ja tugevnemisse ei võinud jätta avaldamata.

Mõne aasta pärast astus tema seminari välja, et kolledshis kõrgemat haridust saada, pidi aga sääli jälle kahjuks lühikese aja pärast lahkuma, jällegi ainelise puuduse pärast, sest tema isa, kui ametnik, sai väikse palga, mis hädavaevalt oma perekonna toitmiseks jätkus, päälegi oli ema ajutiselt haige.

Sest ajast päälle võis juba märgata temas huvi vähenemist kergejõustiku vastu, selle asemel hakkas tema enam huvi poksi vastu tundma. Esimesi poksijuhutusi ja õpetust sai tema poksija Valge käest. Mõnekuulise algharjutuse järele võttis tema juba esimestest avalikkudest võistlustest „Spordi“ väljal osa, kus tema küll vahvasti vastu pani vanemate ja tugevamate poksijatele, siiski aga armetumalt tollaegse parema poksija Einmann'i käest lüüa sai, nii et punase nina ja paistetanud näoga võistlustest koju tuli.

Sellest ei saanud ta aga heidutatud, vaid lausung kangekaelselt: „Mina tahan ja pean neid võitma!“

Seepeale hakkas tema veel suurema agarusega harjutama, tellis enesele väljamaalt operaamatuid poksi, kui ka kindla tahtejõu kasvatamise ja arendamise üle ja ühes sellega vilunud ja asjatundliku poksijõu Hartampjevi juhatusel, väsimatult ja visalt treenerides saavutas tema varsti häid tagajärgi, nii et 1922. aastal peetud poksivõistlustel tõmbas poksiharrastajate tähelepanu suurel määral oma päale. Järgmisel aastal, 1923, jõudis tema oma suure visaduse ja tahtejõu läbi toimepandud ülemaalistel poksivõistlustel nii „Spordi“ kui ka „Kalevi“ poolt, mõlemist võitjana väljatulles Eesti meistri nime keskaalus omandada, võites senist Eesti paremat poksijat Einmann'i, kelle käest ta paari

aasta eest tublisti vemmeldada sai ja ka oma esimest poksiuhatuse andjat Valge't. Spordi asjatundlikud arvustajad tunnistasid teda ajalehtedes ühelmeel kõi ge paremaks poksjaks Eestis.

Oma kuulsuse hiilgepunkt il lähenes temale saatusrikas tund, mil ta kavala võrgutajaga kokku puutus, kes elus vilumata, õrnatundeliku südamega nooremehe pe a oma meelitusvõrku mässis ja tema tundmustega mängis.

Küll püüdis noormees neid tugevaid võrkusid, millesse teda aegajalt ikka enam mässiti, kõiki tahte jõudu kokkuvõttes, purustada ja ennast nendest nõiapaeltest vabastada, sest ta nägi ette ära, et ta sellele

viimaks oma elusihi — spordi — peab ohvriks tooma.

Kõik asjata! Peastjat ometi ei ilmunud, hingearsti ei leidnud ja armujoovastuses viibides, imes ta selle südame ta võrgutaja huultelt enesele ikka enam ja enam kihvist mürki sisse, mis tema tahte jõu halvas ja 13. skp vabaturmale viis.

Toimetuse järelsõna:

Avaldades vabaturma läbi lahkunud anderikka poksi ja Herbert Kütti isa mälestusi, ühineme sügavas kurbuses kõigi leinajatega ja avaldame oma kaastundmust.

Toimetus.

KODUMAALT

KALEV — TALLINNA TENNIS- JA
HOKKEYKLUBI 4:0 (3:0)

27. detsembril.

Klubi on oma koosseisu noorte jõududega täiendanud ja esineb ühtlasema meeskonnaga kui varem, kus silmapaistvate mängijate kõrval mõned õige algelise mängu oskusega härrad esinesid. Mängu algupoolel hoidis Klubi pääletungi enese käes, kuid väsis ruttu sellest ülejõu käivast tööst ja pidi hiljem hoolt pidama, et värvate arvu mitte liig suureks lasta kasvada. Selleks ei näinud ka kalevlastel lõpupoole suuremat püüd mist olevat. Mängu segas õsolt lopsakas lumesadu.

*

MAAVÕISTLUS SOOME — EESTI
4:0 (1:0)

30. detsembril.

Maavõistluse nime ei tule siin eriti rõhutada, kuna Soomet ainult ühe klubi meeskond edustas, nimelt Kiffen (Kronohagens Idrottsförening), kes Soomes vast kolmandal kohal seisab ja Soome parmad mehed sel ajal Roots is võistlesid.

Meie poolt olid muidugi paremad jõud välja pandud. Koosseis oli järgmine:

	Roomann (Kalev)				
		Sarv (Kalev)	Stunde (T. H. & T. K.)		
	Paulson (T. H. & T. K.)	Saulmann (Sport)	Üpraus (Sport)		
Spantzmänn (T. H. & T. K.)	Paal (Sport)	Tell (Sport)	Luha (Kalev)	Freiberg (T. H. & T. K.)	

Sellegipäele vaatamata tundus, et meie mehed aastaga tuntavalt edasi on jõudnud ja soomlastel sarnane ülekaal puudus kui varem. Kui läinud aastal Helsingis esimesel Soome—Eesti maavõistlusel jääpallis Soomet edustav HJK (Helsingin Jalkapallo Klubi) meie koondusmeeskonda 22:0 lõi ja HJK ja KIF omavahel tänavu mitu korda neljavärvavalise vahekorraga eelmise kasuks on mänginud, siis võiks meie tänavust vahekorda HJK-ga kõige enam 8:0 arvestada.

*

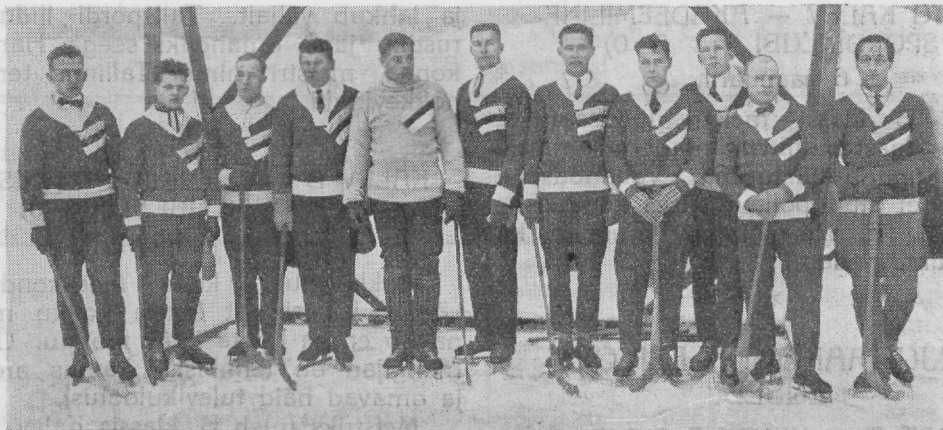
Otsekohe vabrikust
tellides saate Teie
spordiabinõud
kõige odavamini!

O. Y. Urheilutarpeita,
Helsinki.

Esitajad Eestis:

H-ra J. Villemson, Tallinnas, tel. 10-02 ja

A. Kuk, Helsingis.

Eesti liidumeeskond jääpallis, kes 30. detsembril Soome vastu esines.

Seisavad vasakult: Tell, Sprantsmann, Sarv, Paal, Roomann, Saulmann, Luha, Stunde, Freiberg, Üpraus ja Paulson.

LINNAVÕISTLUS HELSINGI—TALLINNA

3:1 (2:0)

31. detsembril.

Mõlemis meeskonnas paar olulise tähtsusetat muudatust. Mäng tunnilise kestvusega. Eestlased on veel enam koduneid soomlaste mängutaktikaga ja sünnitavad sitke vastupanu, mis teisel poolajal isegi paiguti ägedaks pääletungiks areneb. Mängu tagajärg ei vasta tõelisele jõudude vahekorrale, see oleks tohtinud isegi üheväravaliseks võiduks Tallinnale olla. Tuleb tähendada, et mitmed eestlaste õige kindlad väravashansid juhusliselt hävinesid, kuna soomlased pea kõiki oma läbirurdeid

suutsid väravatega fikseerida. Eestlaste värava lõi Paal.

*

SPORT—TALLINNA TENNIS JA HOKKEY-
KLUBI 7:2 (5:1)

6. jaanuaril.

Algul näib tugevam olevat klubi, kes esimese värava saavutab ja kestvalt Spordi võrku attakeerib, kuid umbes 20-minutilise pääletungi järel segadusse satub ja Spordi nobedatele ajajatele tee oma väravasse kestvalt vabaks jätab. Lõpupoole töötab Sport suure hoo ja ladusa koosmänguga.

*

Soome liidumeeskond jääpallis.

Vasakult esimene G Sund, esitaja, kolmas Strömberg, neljas Biaudet, viies Thorn. kuues Leffkovitsh, üheksas Aalto — silmapaistvamad jõud.

TARTU KALEV — AKADEEMILINE SPORDIKLUBI 5:1 (3:0)

6. jaanuaril.

Eesti B klassi meistri lüüasaamine samasse klassi kuuluvalt nõrgemalt meeskonnalt tundub üllatusena. Vabandusena kuuldu, et klubi polla täielises koosseisus mänginud. Ei ole võimatu muidugi ka Kalevi tuntav edu.

*

HARJUMAAKONNA ESIVÕIST- LUSED.

SPORT A — KALEV A 3:2 (2:1)

13. jaanuaril.

Üks kaunim ja ägedam mäng, mida kodumaa meeskondade vahel peetud. Olgugi, et Sport jõudude poolest tugevam ei olnud, oli tal teatud moraalne ülekaal ja kokkukasvanud ühistunne. Kalevi meeskond ei ole veel hingeliselt meistermeeskonnaks arenenud, tal puudub kindel võidutahe. Ainult korraks välgatas see, pääle värava mille väravavaht lasi jalgade vahelt sisse veereda — siis viidi pall otsekohe vastasvärava alla ja suruti armuheitmatult sisse.

*

KALEV B — SPORT B 3:1 (1:0)

13. jaanuaril.

Sport on oma läinudaastasest tugevast B meeskonnast kasutanud mitmeid mehi A-s, mille läbi eelmine tuntavalt nõrgemaks on jäänud. Kalevi B meeskond on aga mitmete tuntud jalgpallimeeste sissevõtmisega tuntavalt tugevnenud. Eriti paistis silma jalgpallimeeste Kaljot—Kaarmann—Lass poolkaitse trio, kes meeskonna kandvamaks osaks oli.

*

TALL. TENNIS JA HOKKEYKLUBI A —
SPORT A 2:2 (1:1)

20. jaanuaril.

Tugevalt sadav lumi katab Spordi liuvälja paksu korrana, mis kiiret liikumist, Spordi meeskonna peavoorest, takistab, samuti tehniliste peensuste läbiviimist — mis mõlemad meeskonnad sarnastab ja ühejõulisteks teeb. See teostubki tagajärjes. Kuna 1½-tunniline mäng otsustamatult lõpeb, tuleks seda meistrinime omandamiseks ½ tunni võrra pikendada. Siin ütleb aga Sport ennast mängust ära

ja lahkub väljalt. Talispordi liidu määrustiku järel omandaks seega Harjumaa-konna meistri nime Tallinna tennis ja hokkeyklubi.

*

KALEV B — TALLINNA TENNIS JA
HOKKEYKLUBI 5:0 (3:0)

20. jaanuaril.

Hokkeyklubi, kelle meeskond alles värske ja esimest korda kokku mängib, näitab enese kohta hääd mängu. Üksikud mängijad on tehniliselt kõunis arenenud ja omavad häid tulevikulootusi.

Meistriks tuleb B. klassis Kalev.

KIIRUISUTAMISE KATSEVÕISTLUSED SHAMONII MÄNGUDE VASTU

12. ja 13. jaanuaril.

500 mtr. — 1. Burmeister Sport, 48,3; 2. Mitt, Ak. sp. kl., 50,5; 3. Habo Kalev, 57,7; 4. Beekmann, Kalev, 60,4.

1500 mtr. — 1. Burmeister 2.43,8; 2. Mitt 2 55,2; 3. Habo 3. 10,3; 4. Beekmann 3. 12,1.

5000 mtr. — 1. Mitt 10. 27,8; 2. Habo 12. 12,0; 3. Beekmann ½ mtr. järel.

10.000 mtr. — 1. Mitt 21. 20,6; 2. Beekmann 23. 33,2; 3. Haabo 24. 09,7.

*

V. S. SPORDI MAADLUSVÕISTLUSED

1. ja 2. detsembril 1923 a.

Sulgkaal: 1. Väli, Sport; 2. Pütsep, Kalev; 3. Eigi, sama.

Väli võitis Pütseppa paremusvõiduga 21 min. järel. Pütsep võitis Eigit 13.15.

Kergekaal: 1. Kusnets, Sport; 2. Praks, sama; 3. Puna, sama.

Kusnets võitis Praksi 3.30 ja Puna 8.40. Praks — Puna 12.

Keskkaal: 1. Steinberg, Sport; 2. Värter, sama; 3. Kullisaar, Kalev.

Steinberg võitis Värteri 4.10, Kullisaare 5.37. Värter võitis Kullisaare paremusvõiduga 21 min.

Poolraskekaal: 1. Loo, Sport; 2. Shapovsky, sama; 3. Mahoni, sama.

Loo võitis Shapovsky 0.50 ja Mahoni 5.35. Shapovski võitis Mahoni 1.10.

Raskekaal: 1. Peterson, Sport; 2. Kaltmann, Sport; 3. Adof, Tartu Kalev.

Peterson võitis Kaltmani ja Adofi paremusvõitudega. Kaltmann Adofi 55 sek.

*

KALEVI RAHVUSLISED TÕSTEVÕISTLUSED

15. ja 16. detsembril

Võistleja nimi ja kaal	Selts	Surumine kahega	Rebimine ühega	Tõukamine ühega	Rebimine kahega	Tõukamine kahega	Summa	Märkused
Sulgkaal.								
1. Ernesaks	Sport	67.5	60	77.5	77.5	97.5	380	
2. Liibusk	Tartu Kalev	67.5	55	67.5	65.0	90	345	
3. Ivanov	Narva Võitleja	60	55	65	65	82.5	327.5	
Kergekaal.								
1. Noormägi	"	90	65	85 *)	80	107.5	427.5	*) väljaspool võistlust 87.5 kg.—Eesti rekord.
2. Schmidt	Atleetklubi	75	65 *)	80	75	105	400	*) Eesti rekord.
3. Roos	Sport	67.5	47.5	60	65	90	330	
Keskkaal.								
1. Neuland	Kalev	87.5	80 *)	90	95 **)	120	472.5	*) ilmarekord. **) väljaspool võistlust
2. Milder	Sport	90	62.5	80	87.5	115	435	100 kg. — ilmarekord.
3. Puusaag	Atleetklubi	75	67.5	87.5	85	115	430	
Poolraskekaal.								
1. Hallop	Tartu Kalev	90	75	92.5	90	117.5	465	
2. Kikas	Kalev	90	70	87.5	90	120	457.5	
3. Stamberg	"	67.5	67.5	80	85	105	405	
Raskekaal.								
1. Tammer	Kalev	92.5	72.5	90 **)	100 *)	135 *)	490	*) Eesti rekordid. **) väljaspool võistlust
2. Kaltmann	Sport	77.5	60	75	75	102.5	370	92.5 kg.—Eesti rekord.

RAHVUSVAHELINE POKSIRING.

EX-ILMAMEISTER JEFFRIES — ARGENTIIANLASE FIRPO TREENER.

Jim Jeffries, endine poksilimeister raskekaalus, kes 1910 a. neeger Jack Johnsoni käest lüüa sai, on hakanud poksitreeneriks. Nimelt on ta treenerina oma hoole alla võtnud — Dempsey rivaali — „Argentiina härja“ Louis Angel Firpo. Jeffries on kontrakti järele kohustatud Firpo't ettevalmistama tema lähemateks võistlusteks ühendatud riikides. Kuna Jeffries poksitehnikat läbi ja läbi valitseb,

siis leitakse, et Firpo omale treeneri võtmisega on teinud häa „griffi“.

*

ERNIE RICE PARIISIS LÖÖDUD.

15-roundilises võistluses sai endine Inglise ja Euroopa kergekaalumeister Ernie Rice Pariisi Velodrom d'Hiver'is Fred Bretoneli käest punktidega lüüa. Resultaat on üllatus, kuna üldiselt oodati, et Rice oma vastasele kergelt knock-out'i annab. Teisel roundil lõi Bretonel Rice'i maha.

Kui vahekohtunik üheksani jõudis, kõlas gong ja päästis Rice'i knock-out'i saatusest. päale vaatamata 12-neks kuuks kinni, kuna karistuse istumist tuli alata viibimatult. Seega oleks ka Cormicku võistlustee lõpul.

*

JACK JOHNSON AMEERIKAS LITSENTSITA.

—Kuulsusvähese lõpu on leidnud vana ilmameistri Jack Johnsoni võistlustee. Pennsylvania osariigi poksikomisjon, kes oma istumist pidas Filadelfias, otsustas ühemeelselt kuulsa neegri soovi võistluse saamiseks tagasi lükata. Otsus põhjeneb seletusel, et Johnson, kes praegu 45-aastane, on võistlemiseks liig vana.

*

EXTSHEMPION VANGIKOJAS.

Boy Mac Cormick, Suur-Britannia ex-meister poolraskekaalus, on oma maa justitsiga sattunud vastollu. Teda süüdistati kõlblises eksimises kahe noore tütarlapse vastu. Manchesteri kohus mõistis Mac Cormicku ta süü ägeda salgamise

*

BARBARESI KARISTATUD.

Itaalia poksiliit on raskekaallast Barbarestit karistanud 5000 liiriga (75 000 E. m.) ja 3-ks kuuks ringist eemaldamisega. Nimelt leidis liit, et Barbaresti võistluses Erminio Spalla vastu oma shansse küllalt lõpuni ei kasutanud ja 5-ndal roundil alla andis, mis tunnustati lubamatuks. Rooma spordiringkondades leitakse karistuse olevat valju, kuna Barbaresti allaandmist seletatakse suure ärritusega võistluspäeval.

*

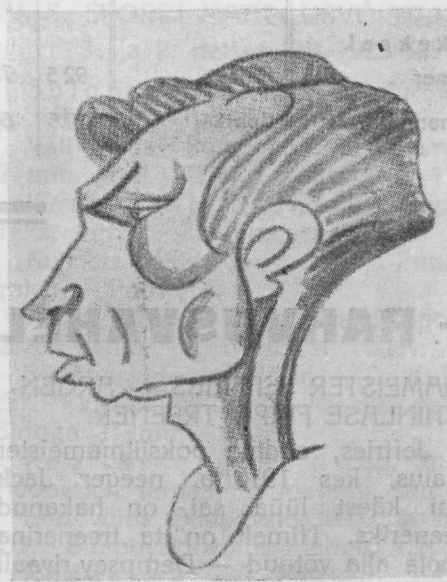
JOHNNY DUNDEE LÖÖDUD.

New Bedfordis, Ameerikas, sai sulgkaalu ilmameister Johnny Dundee, prantslase Criqui võitja, ootamatu lüüasaamise osaliseks. Ta vastaseks oli Al Shubert, kes oli seni tuntud ainult teise klassi poksijana. Võistlus oli 10-roundiline.

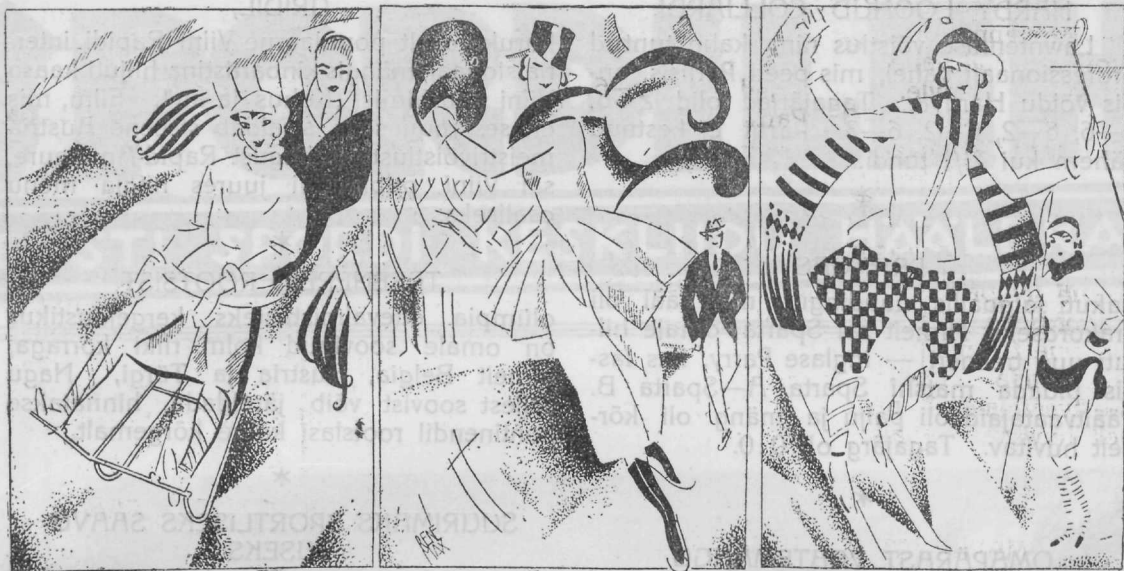
Ungari kunstniku Strobl'i karrikatuurid.

Aleksander Klumberg.

Jüri Lossmann

Prantsuse kunstniku M. René joonistused talispordist.

MITMESUGUST

AUSTRIA—UNGARI

maavõistluse maadluses, mis peeti Viinis, lõppes Austria võiduks 7:5.

*

AMEERIKA JALGPALLIMEESKOND,

kombineeritud koosseisuga, on Hamburger Sportvereini poole pööranud sooviga võistelda nim. meeskonnaga ja võistlusi pidada ka teiste Saksa linnades.

*

MTK EXKUNINGLIKU KULLERINA.

Ungari meistermeeskond MTK on eel­läinud aasta eeskujul ka möödunud aastal, enne oma jõuluturnee algust Hispa­niasse teinud külaskäigu Ungari endise kuninga perekonnale. Meeskond võeti vastu prints Otto ja selle õdede poolt. Meeskond annetas neile oma klubi ja Ungari magnaatide poolt kinke. Väljamaa lehed toovad seda teadet kui ekstraordi­naarset sündmust.

*

AUSTRIA

lähemad maavõistlused jalgpallis peetakse jaanuaris ja veebruaris. Mängijatelt on nõusolek saadud maavõistlusteks Saksa, Itaalia ja Jugo-Slaviaga, kuna linnavõist-

lust Viin—Konstantinoopol ei soovita. Kuna aga liidukapten Meislil töötä mängijaid tarvitada siis saadetakse meeskond ka Konstantinoopoli.

*

LÄHEB PADDOCK PARIISI?

Viimaste teadete järele on lahkeliidud Paddocki ja Ameerika liitude vahel kõrvaldatud Nii ei seisa „maailma kiiremal jooksjal“ midagi teel Pariisi ees.

*

BASEBALLI KOHTA

on Ameerika avaldanud oma meestekao­ tuste teated möödunud hooaja kohta. Nii on baseballis selle aja jooksul olnud 4 surnut ja 10 raskeltkannatanud.

*

CARR SÕIDAB AUSTRALIASSE TAGASI.

Austraalia sprinter Carr, kes kevadest saadik kontinendil rännanud ja viimati asus Londonis, kust ta mõtles asuda Berliini, on teisiti talitanud. Ta on oma va­nematelt, kes elavad Sidneys, äkki kaabel­telegrammi saanud, kohe koju sõita. Pa­riisi ajaks ilmub Carr uuesti Euroopa.

*

HARDY LÖÖNUD COLLIARDI.

Lawntennise võistlus nim. kahe tuntud professionaali vahel, mis peeti Pariisis, andis võidu Hardyle. Tagajärjed olid 2—6, 3—6, 6—2, 6—2, 6—3. Partii ei kestnud vähem kui 2¼ tundi.

*

PRAAGAS

pakuti jalgpallis naudingut, mis sääl oli erakordseks. Nimelt sai Sparta omale hiljuti uue treeneri — inglase Parry, kes las kis pidada matshi Sparta A—Sparta B. Päältvaatajaid oli palju ja mäng oli kõrgelt huvitav. Tagajärg oli 0:0.

*

OMAPÄRAST VAATEMÄNGU

pakkus hiljutine Inglismaal peetud karika võistlus Derby County ja Crystal Palace'i vahel, mille Derby mehed võitsid 5:0. Crystali väravavaht võttis 8 mtr. kaugusel oma väravast palli ja lõi selle vastase poolele, kus pall kaitsja ette maha kukkus ja säält edasi hüppas, kus Derby väravavaht teise väravavahi palli vastu võttis. See juhus tuletab meelde sensatsioonilist lööki, kus kaitsja Charles Williams (Manchester City) ühel Sunderlandi ajajate päälungil nii tugevasti vastu löi, et pall Sunderlandi väravavahist mööda otse võrku lendas ja värava markeeris.

*

HARULDASE EKPERIMENDI

tegi hiljuti Põhja-Saksa jalpalliliit mängul Põhja-Lõuna vastu. Kolm tuntud keskajajat Harder, Jäger ja Hartmann pandi kõik Põhja edurivis mängima. Keskajajad on selle juures mängul üksteisest ülihästi arusaanud. Kesktormajate kesktormajaks oli Jäger (Altona).

*

MITTEAMETLIKU PROFESSIONALISMI

kindlustamiseks nimetab Shveitsi presse samme, mis ettevõetud Viinis. Nii on säälsed jalgpalliseltsid oma „honoreeritud“ mängijatele sisse seadnud nõndanimetatud „õoeline“. Vienna, kes hooaja alguks omale mõningaid jõude juure võitis ja WAF on sarnase einetuse oma mängijatele esimestena sisseseadnud.

*

URIDIL,

harukordselt populaarne Viini Rapid'i internatsionaal, mängis kinoartistina hiljuti kaasa Viini suurfilmis „Kohus ja au“. Film, mis eneses muu seas sisaldab stseene Austria meistrivõistluste mängust Rapid-Amateure, sai Viini publikumi juures hiigla menu osaliseks.

*

TREENEREID ROOTSIST

olümpia ettevalmistusteks kergejõustikus on omale soovinud kolm riiki korraga, nimelt Belgia, Austria ja Türgi. Nagu sellest soovist võib järeldada, hinnatakse kontinendil rootslasi kõige kõrgemalt.

*

SUURIMAKS SPORTLISEKS SAAVUTUSEKS

mis kunagi korda saadetud, nimetab Shveitsi sprinter Imbach tema „Idraetsliv'is“ ilmunud usutluses Hoffi ilmarekordi teivashüppes. Imbach, üks kontinendi parematest 100 mt. meestest, on muu seas ise hiljuti Genfis avanud sporditarbete äri.

*

LÕUNA-AMEERIKA

meistrivõistlused jalgpallis on võitnud Uruguay, kes seisis Montevideos lõpuvõistluses Argentiina vastu.

*

OOTAMATU JUHTUMISENA

on teada et ühel Põhja-Saksa meistrivõistluste mängul vahekohtunik libedal pinnal kukkumisega jala vigastas ja mängu edasi ei saanud juhtida. Mäng peeti siis sõprusvõistlusena.

*

VÄRAVAKÜTTIDE SEAS

Viini meistrivõistlustel on Rapid'i „tank“ Uridil jälle üks kord rohkem ennast näidanud kõige tagajärjekamana. Nii seisab ta väravatelöömises 14-ne väravaga esimesel kohal. Teisel kohal on Wieser (Amateure), kuna kuulus Schaffer (Amateure) 4 väravaga tagaplaanil seisab.

*

TSHEHI JALGPALLILIIT

on Ukraina Punaselt Ristilt kutse saanud jalgpalliturneeks Ukrainas.